

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2016 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	16
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	17
8.	EKLER.....	61

KISALTMALAR

A.Ş. : Anonim Şirket

ÇTV : Çevre ve Temizlik Vergisi

İZSU : İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi

KDV : Katma Değer Vergisi

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

T.A.O : Türk Anonim Ortaklığı

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: 2014–2016 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2014–2016 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 4: 2016 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 5: Dere Islahına İlişkin Harcamalar

Tablo 6: İlçe Belediyelerine Göre Yağmur Suyu Uzaklaştırma Harcamaları

Tablo 7: 2016 Yılı İçerisinde Tahsil Edilen ÇTV Gecikme Zammı KDV Tutarı

Tablo 8: Düzenlenme Tarihi İtibariyle Süresi 10 Yılı Geçen Teminat Mektupları

Tablo 9: Beş Yıllık Bütçe Gerçekleşmeleri

Tablo 10: Fazla Mesai Süre Sınırını Aşan İşçiler

Tablo 11: Gelirler ile Giderler Arasında Oluşan Fazlalık

Tablo 12: Yapım İşlerine İlişkin %3 ve %5'lik Teminat Kesintileri

Tablo 13: Asya Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Verilmiş Olan Kesin Teminat Mektupları

Tablo 14: Yüklenici Firmalar ile Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmeler

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresinde mali iş ve işlemler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe Giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı aşağıda Tablo 1’de, Bütçe Gelirlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı ise aşağıda Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: 2014–2016 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2014 (TL)	2015 (TL)	2016 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2014-2016)
PERSONEL GİDERLERİ	116.379.131,44	133.852.691,65	147.170.209,10	0,26
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	20.419.787,96	24.568.195,53	26.477.394,02	0,30
MAL VE HİZMET ALIMLARI	374.641.468,25	453.663.146,03	567.284.377,72	0,51
FAİZ GİDERLERİ	3.042.674,77	3.381.695,03	4.845.353,86	0,59
CARİ TRANSFERLER	113.823.385,66	161.127.021,71	233.802.749,82	1,05
SERMAYE GİDERLERİ	289.263.385,54	389.747.570,48	413.189.323,47	0,43
SERMAYE TRANSFERLERİ	6.825,00	23.700,00	13.050,00	0,91
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	917.576.658,62	1.166.364.020,43	1.392.782.457,99	0,52

Tablo 1’de gösterildiği üzere, İZSU’nun Personel Giderleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri, Mal ve Hizmet Alımları, Faiz Giderleri, Cari Transferler ile Sermaye Giderleri gider kalemlerinde yıllar itibariyle yaşanan artışa paralel olarak 2016 yılı Bütçe Giderleri 2014 yılına göre %52 oranında artış göstermiştir. Tablo 1’de gösterilen son 3 yıllık veriler dikkate alındığında, Mal ve Hizmet Alımları ile Sermaye Giderlerinde ciddi bir artış yaşandığı görülmektedir. Bunun en önemli sebebi, 6360 sayılı Kanun ile İZSU’nun görev alanının, İzmir ilinin mülki sınırlarını kapsayacak şekilde genişlemesi ve

bunun sonucu olarakta mal, hizmet ve yapım işlerinde ciddi artış yaşanmasıdır. Ayrıca Faiz Giderlerinde yaşanan artışın en önemli sebebi, yine 6360 sayılı Kanun ile kapatılan kurumların İZSU'ya devredilen borçları ve bu borçlara ilişkin faiz giderleridir. Öte yandan, 2016 yılında Sermaye Transferleri gider kaleminde bir önceki yıla göre azalma yaşanmış, İZSU'nun herhangi bir kurum, kuruluş veya kişiye borç vermemesi sebebiyle, Borç Verme kaleminde ise herhangi bir gerçekleşme görülmemiştir.

Tablo 2: 2014–2016 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİR TÜRÜ	2014 (TL)	2015 (TL)	2016 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2014-2016)
VERGİ GELİRLERİ				
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	772.417.725,01	854.922.781,41	952.243540,93	0,23
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	24.634,00	74.583,40	21.180,71	(-),0,14
DİĞER GELİRLER	123.073.631,81	151.498.916,72	174.900.366,02	0,42
SERMAYE GELİRLERİ	0,00	3.906,00	0,00	0,00
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	895.515.990,82	1.006.500.187,53	1.127.165,087,66	0,26
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI (-)	2.037.860,35	1.128.693,29	1.218.284,42	0,40
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	893.478.130,47	1.005.371.494,24	1.125.946.803,24	0,26

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, Diğer Gelirler ile Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri kalemlerinde yaşanan artışla birlikte 2016 yılı Bütçe Gelirleri 2014 yılına göre %26 oranında artış göstermiştir. Yaşanan bu artışın en önemli sebebi, söz konusu gelir kalemlerinin takibi için gerekli dikkat ve özenin gösterilmesidir. Öte yandan Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler gelir kaleminde yıllar itibarıyla bir azalma yaşanırken, Sermaye Gelirleri kaleminde ise bir önceki yıldan farklı olarak herhangi bir gelir tutarı gerçekleşmemiştir.

İZSU 2016 Yılı Bütçe Tahmini ve Gerçekleşmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te

gösterilmektedir.

Tablo 3: 2016 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2016 GİDER BÜTÇESİ (A) (TL)	2016 GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A)
PERSONEL GİDERLERİ	158.756.500,00	147.170.209,10	0,93
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	28.939.500,00	26.477.394,02	0,91
MAL VE HİZMET ALIMLARI	652.902.839,00	567.284.377,72	0,87
FAİZ GİDERLERİ	4.942.000,00	4.845.353,86	0,98
CARİ TRANSFERLER	279.508.000,00	233.802.749,82	0,84
SERMAYE GİDERLERİ	599.953.000,00	413.189.323,47	0,69
SERMAYE TRANSFERLERİ	15.000,00	13.050,00	0,87
YEDEK ÖDENEK	19.832.161,00	0,00	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	1.744.849.000,00	1.392.782.457,99	0,80

Buna göre; Bütçe Giderleri 2016 yılında %80 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe Giderlerinin tahmin edilenden az gerçekleşmesinin sebebi; özellikle Mal ve Hizmet Alımları, Cari Transferler ve Sermaye Giderleri gider kalemlerinde gerçekleşmenin tahmin edilenin çok altında olması ve Yedek Ödeneğin 19.832.161,00 TL olarak tahmin edilmesine rağmen hiç gerçekleşmemesidir.

Tablo 4: 2016 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİR TÜRÜ	2016 GELİR BÜTÇESİ (A) (TL)	2016 GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A)
VERGİ GELİRLERİ			
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	815.911.000,00	952.243.540,93	1,17
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	20.000,00	21.180,71	1,06
DİĞER GELİRLER	149.980.000,00	174.900.366,02	1,17
SERMAYE GELİRLERİ			
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	965.911.000,00	1.127.165.087,66	1,17
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI (-)	506.000,00	1.218.284,42	2,41
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	965.405.000,00	1.125.946.803,24	1,17

Buna göre, 2016 yılında Bütçe Gelirleri %117 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe Gelirlerinin tahmin edilenden fazla gerçekleşmesinin sebebi; özellikle Diğer Gelirler ile Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri gelir kalemlerinin tahmin edilenin çok üzerinde gerçekleşmesidir. Öte yandan Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamının tahmin edilenin çok üzerinde gerçekleşmesi; Net Bütçe Gelirleri toplamının, Bütçe Gelirleri toplamından düşük olmasına neden olmuştur.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek

şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün

belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: 6360 Sayılı Kanun Hükmü Gereğince Devredilen Taşınmazların Mali Tablolara Eksik Yansıtılması

6360 Sayılı Kanun hükmü gereğince devredilen taşınmazların mali tablolara eksik yansıtıldığı görülmüştür.

6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte İZSU'nun görev alanı İzmir ilinin mülki sınırlarını kapsayacak şekilde genişlemiştir. Kanun'un geçici 1'inci maddesinde; *"Bu Kanunla büyükşehir ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaşılır."* denilmektedir.

Bu Kanun hükmüne dayalı olarak kapatılan ve tüzel kişiliği son bulan İzmir İl Özel İdaresinin, taşınır ve taşınmaz malları ile hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları için devir tasfiye ve paylaşırma işlemlerini yürütmek üzere, Vali tarafından bir Vali Yardımcısının başkanlığında, Valinin uygun göreceği kurum ve kuruluş temsilcilerinin ve ilgili belediye başkanlarının katılımıyla devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonu kurulmuştur.

Söz konusu komisyon kararına göre; tarla, arsa, kuyu, çeşme, su deposu vb. nitelikte tapuya kayıtlı değeri 75.065.085,51 TL olan taşınmazlar İZSU mülkiyetine geçmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 13.03.2014 tarih ve 2195 sayılı 6360 sayılı Kanun Kapsamındaki Devir ve Tasfiye İşlemleri Genelgesi'nin A- Devir ve Muhasebe İşlemlerine İlişkin Hususlar'ın 10 no'lu alt bendinde; belediyeler, köyler ve il özel idareleri tarafından varlık ve yükümlülüklerin, devralan kamu idarelerinin muhasebe birimlerince devre ilişkin muhasebe işlem fişi/tutanak esas alınarak ilgili varlık ve yükümlülük hesapları karşılığında 500- Net Değer Hesabına borç ve alacak kaydedilerek muhasebeleştirileceği ifade

edilmiştir.

İZSU'nun 500-Net Değer Hesabının incelenmesinde, 6360 sayılı Kanun ile devredilen taşınmazların muhasebeye (250,251,252 nolu hesaplara) kayıtlı tutarının 15.189.289,17 TL olduğu görülmüştür. Dolayısıyla yaklaşık 59.875.796,34 (75.065.085,51-15.189.289,17) TL tutarında taşınmazın muhasebe kaydının yapılmadığı, söz konusu tutarın mali tablolara yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; 6360 Sayılı Kanun hükmü gereğince İdarece devralınan taşınmazların muhasebeye eksik yansıtılan kısmının, önerilerimiz doğrultusunda muhasebe hesaplarına kaydedildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ekinde gönderilen belgenin incelenmesinden, bulguda belirtilen muhasebe kayıtlarının yapılarak gerekli düzeltmenin yapıldığı anlaşılmıştır. Söz konusu durum kurum mali tablolarındaki 25 maddi duran varlıklarını önemli boyutta etkilemektedir.

BULGU 2: Yapımı Süren Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmemesi

“İZSU Scada Sistemi Tesisinin Kurulumu İşi”ne ilişkin yapılan harcamaların, hatalı bir şekilde 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği, 630-Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

17.06.2011 tarih ve 27967 sayılı Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Tebliği'nin 1'inci maddesinde; 4734 sayılı Kanun kapsamında ihale edilen yapım işleri ihalelerinde, idareler tarafından işin niteliğine uygun ve rekabeti sağlayacak şekilde benzer iş belirlemesi yapılmasına esas olmak üzere (Ek-1)'de yer alan “Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Listesi” oluşturulduğu ifade edilmiştir. Söz konusu (Ek-1) Yapım İşlerinde Benzer İş Grupları Listesinin “Elektronik ve İletişim İşleri” kısmının II no'lu grubunda ise Scada Teknolojisi (İzleme, Kontrol Ve Veri Toplama) İşlerine yer verilmiştir.

“İZSU Scada Sistemi Tesisinin Kurulumu İşi”, şartname ve sözleşme hükmü gereği yapım işi niteliğindedir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 204'üncü maddesinde; yapılmakta olan yatırımlar hesabının, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul

usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

“İZSU Scada Sistemi Tesisi Kurulumu İşi” için yapılan harcamaların, yukarıda yer alan Yönetmelik hükmü gereği 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ancak söz konusu iş için 2016 yılı sonuna kadar yapılan toplam 16.174.911,76 TL tutarındaki harcamanın, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği, 630 no'lu hesaba gider olarak kaydedildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “İZSU Scada Sistemi Tesisinin Kurulumu İşi”ne ilişkin yapılan harcamaların, 12.05.2017 tarih ve 16481 sayılı yevmiye fişi ile 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alındığı, bundan sonra yapım işlerinin eksiksiz bir şekilde 258 no'lu hesapta izlenmesi için gereken dikkat ve özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabı ekinde gönderilen belgenin incelenmesinden, “İZSU Scada Sistemi Tesisinin Kurulumu İşi”ne ilişkin yapılan harcamaların, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmeye başlandığı anlaşılmıştır. Söz konusu durum kurum mali tablolarındaki 25 maddi duran varlıklarını önemli boyutta etkilemektedir.

BULGU 3: İzmir Büyükşehir Belediyesine Aktarılan Gelir-Gider Farkı Tutarının Mevzuata Aykırı Olarak Hesaplanması

Bütçe gelirleri ile bütçe giderleri arasındaki pozitif farkın İzmir Büyükşehir Belediyesine pay olarak aktarılmak üzere muhasebeleştirilmesi gerekirken, 600-Gelirler Hesabı ile 630- Giderler Hesabı arasındaki farkın İzmir Büyükşehir Belediyesine aktarılmak üzere 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

23.07.2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu’nun 23’üncü maddesinin (j) bendinde; bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirler, Büyükşehir belediyelerinin gelirleri arasında sayılmıştır.

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 3’üncü bölümünün 42’nci maddesinin 2’nci fıkrasında; diğer

idare, kurum ve kuruluşlara verilecek payların, tahsil edilen tutar dikkate alınarak hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır. Adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin 1'nci fıkrasının (bb) bendinde ise nakit esası; *“gelirlerin nakden veya mahsuben tahsil edildiğinde, giderlerin ise nakden veya mahsuben ödendiğinde muhasebeleştirilmesi”* şeklinde tanımlanmıştır.

27.05.2016 tarihli ve 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 382'nci maddesinde; 800-Bütçe Gelirleri Hesabının, mevzuatı gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatın izlenmesi için kullanılacağı, 387'nci maddesinde; 810- Bütçe Gelirlerinden Ret Ve İadeler Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilattan kanunları gereğince yapılan ret ve iadelerin izlenmesi için kullanılacağı, 392'nci maddesinde ise; 830-Bütçe Giderleri Hesabının, bütçe kanunları ve diğer kanunların verdiği yetkiye dayanılarak nakden veya mahsuben yapılan bütçe giderlerinin izlenmesi için kullanılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, Büyükşehir Belediyesine aktarılacak tutarın hesaplanmasında, tahakkuk esasına dayalı olarak hesaplanan 600-Gelirler Hesabı ile 630-Giderler Hesabı arasındaki farkın değil; nakit esasına dayalı olarak hesaplanan bütçe hesapları arasındaki bütçe geliri lehine oluşan fazlalığın esas alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 2004 yılından itibaren, Kanun'un 23'üncü maddesinin (j) bendi uyarınca her yıl Büyükşehir Belediyesine aktarılan tutarların, tahakkuk esasına dayalı olarak hesaplanan 600-Gelirler Hesabı ile 630- Giderler Hesabı arasındaki fark esas alınarak hesaplandığı, 2004 yılından 2016 yılı sonuna kadar, İzmir Büyükşehir Belediyesine aktarılmak üzere toplam 1.287.731.031,45 TL'nin muhasebeleştirildiği, bu tutarın 909.923.451,03 TL'sinin İzmir Büyükşehir Belediyesine ödendiği, 2016 yılı sonu itibariyle 377.807.579,52 TL'sinin ise 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında kayıtlı olduğu görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, nakit esasına dayalı olarak hesaplanan Bütçe Hesapları arasında bütçe geliri lehine oluşan fazlalık esas alınarak hesaplama yapıldığında, 2004 yılından itibaren toplam 393.049.414,63 TL'nin İzmir Büyükşehir Belediyesine aktarılması gerekmekte olup, toplam $(909.923.451,03 - 393.049.414,63) = 516.874.036,40$ TL tutarında İzmir Büyükşehir Belediyesine fazla ödeme yapılmış, 363- Kamu İdareleri Payları

Hesabı ise olması gerekenden 377.807.579,52 TL tutarında fazla alacak bakiyesi vermiştir.

Tablo 5: Gelirler ile Giderler Arasında Oluşan Fazlalık

Yıllar	600-Gelirler Hesabı	630-Giderler Hesabı	600 - 630 Farkı	(800 Bütçe Gelirleri)-(810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler) (A)	830- Bütçe Giderleri Hesabı (B)	Bütçe Gelirleri ile Giderleri Arasındaki Fark (A-B)
2004			72.383.969,12			72.383.969,12
2005			121.653.957,01			121.653.957,01
2006	347.248.025,58	191.606.095,04	155.641.930,54	375.289.710,52	196.821.188,84	178.468.521,68
2007	381.554.747,71	230.562.475,75	150.992.271,96	406.176.370,30	425.856.116,87	-19.679.746,57
2008	371.610.114,53	352.670.761,86	18.939.352,67	384.906.866,40	531.722.324,83	-146.815.458,43
2009	424.612.394,19	942.394.076,99	-517.781.682,80	737.324.853,75	857.582.386,97	-120.257.533,22
2010	463.131.172,69	326.128.465,57	137.002.707,12	504.980.193,14	484.437.226,32	20.542.966,82
2011	569.616.282,30	502.828.849,21	66.787.433,09	658.296.133,67	686.879.973,07	-28.583.839,40
2012	630.422.164,20	471.800.334,68	158.621.829,52	679.485.603,80	733.016.693,52	-53.531.089,72
2013	736.192.690,60	599.059.934,05	137.132.756,55	766.030.613,13	779.162.077,63	-13.131.464,50
2014	865.794.572,79	671.631.603,50	194.162.969,29	893.478.130,47	917.576.658,62	-24.098.528,15
2015	962.948.287,82	888.536.433,24	74.411.854,58	1.006.500.187,53	1.166.364.020,43	-159.863.832,90
Gelir Lehine Oluşan Fazlalık Toplamı			1.287.731.031,45			393.049.414,63

Kamu idaresi cevabında; “bulguda belirtildiği üzere; Su İdarelerinin temel dayanağını İSKİ yasasının oluşturduğu, yapılacak işlemlerinin İSKİ Genel Müdürlüğü'nde yapıldığı şekilde yapılması gerektiği belirtilmiştir. İSKİ Genel Müdürlüğü 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna göre işlem yapmaktadır.

23/07/2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23.ncü maddesinin (j) bendinde, bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirler, Büyükşehir Belediyesinin gelirleri arasında sayılmıştır.

10/12/2003 tarihli ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49.ncü, 03/07/2005 tarihli ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 65.nci maddelerine dayanılarak hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 4.ncü

maddesinde;

Bütçe geliri: Kurumun bütçesinde ve diğer mevzuatla gelir olarak tanımlanan her türlü işlemi,

Bütçe gideri: Kurumun bütçesinde ve diğer mevzuatla gider olarak tanımlanan her türlü işlemi,

h) Gelir: İlk defa hesaplara alınacak varlıklar ile yeniden değerlendirme farkları dışında, öz kaynakta artışa neden olan her türlü işlemi,

ı) Gider: İlk defa hesaplara alınacak varlıklar ile yeniden değerlendirme farkları dışında, öz kaynakta azalışa neden olan her türlü işlem,

olarak tanımlanmıştır.

Yine aynı yönetmeliğin kesin hesabı oluşturan "Mizan Cetveli ve Düzenlenecek Mali Tablolar" başlıklı 420.nci maddesine göre düzenlenecek mizan cetveli ve diğer mali tablolar arasında; b) Bilanço (Örnek-77), c) Faaliyet sonuçları tablosu (Örnek-78) ç) Bütçe uygulama sonuçları tablosu (Örnek-79) belirtilmiştir.

Kanun koyucu kanun maddesini yazarken gelir gider farkını bütçe ile ilişkilendirmiş olsaydı, bunu açık olarak Bütçe Geliri ve Bütçe Gideri arasındaki fark olarak belirtmesi gerekmektedir.

24/12/2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak, 01/01/2005 tarihinde yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 10.ncu maddesiyle, 3.ncü maddenin (e) bendinde yer alan "Ve Bunların Kurdukları Birlik Ve İdareyi" İbaresini "İle Bunlara Bağlı veya Bunların Kurdukları veya Üye Oldukları Birlik ve İdareleri" olarak değiştirilmiştir. Değişiklik 01/01/2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bu değişiklik ile bağlı idareler 5018 sayılı Kanun kapsamına alınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda bağlı idarelerin 01/01/2006 tarihi itibarıyla Yasaya tabi olmaları, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunundan önce yürürlüğe girmesi, 5216 sayılı Yasa'nın 23.ncü maddesinde bütçe gelirleri ile bütçe giderleri arasındaki fark olarak

tanımlama yapılmadığı için İzsu Genel Müdürlüğü olarak 600 - Gelirler ve 630- Giderler Hesabı arasındaki fark hesaplanarak İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne aktarılmıştır.

Ayrıca; 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 15. Maddesinde;

İSKİ'nin bütçesi, yıllık olarak ve takvim yılı esasına göre hazırlanır. Yıllık bütçeler. Kamu İktisadi Teşebbüslerinde uygulanan bütçe formülüne göre düzenlenir. 16. Maddesinde; Ayrıca her bütçe döneminin bitimini izleyen 3 ay içinde geçen yıla ilgili bilanço ve faaliyet raporu hazırlanarak-denetçilerin yıllık raporu ile birlikte Mayıs ayı toplantısında Genel Kurula sunulur.

denilmektedir.

İzsu Genel Müdürlüğü 2006 yılına kadar mali iş ve işlemlerini 26/12/1992 tarihinde 21447 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğe göre yürütmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu yürürlüğü girdiği tarihte Su ve Kanalizasyon İdareleri Muhasebe Sistemlerinde Bütçe Hesaplarını kullanmadıkları, yukarıda belirtilen 2560 sayılı kanun ilgili maddesine göre bilanço hazırladıkları için; gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne aktarılmıştır.

Bu sebeple; Gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık işleminde Bütçe Hesaplarının kullanılarak yapılması gerekiyorsa halen yürürlükte olan kanun maddesindeki ibarenin değiştirilmesi gerektiğinin kanaatindeyiz.

Kanunlarda yoruma mahal bırakmamak gerektiği, bu tür işlemlerin her kurumda birliktelik sağlamak ve ileride telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaması için Başkanlığımızca düzeltici işlem tesis edilmesi için T.B.M.M.'ne bilgi verilmesi uygun olacağı görüşünde olup; mevzuat çerçevesinde yapılan işlemin doğru olduğu kanaatindeyiz.

Ayrıca Sayıştay Başkanlığı'nca idaremizde 2013 mali yılında yapılan dış denetim sonucunda aynı konu bulgu olarak yazılmış yapılan savunma sonucunda nihai denetim raporunda izlenecek hususlar bölümüne alınmamıştır.”

denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, Kanun Koyucunun kanun maddesini yazarken gelir gider farkını bütçe ile ilişkilendirmiş olsaydı, bunu açık olarak Bütçe Geliri ve Bütçe Gideri arasındaki fark olarak belirtmesinin gerektiği ifade edilmişse de, 8/6/2005 tarihli ve 25839 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, Yönetmeliğin 40’ıncı maddesinin 2’nci fıkrasında; diğer idare, kurum ve kuruluşlara verilecek payların, tahsil edilen tutar dikkate alınarak hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır. Adı geçen Yönetmeliğin 4’üncü maddesinde ise nakit esas; “gelirlerin nakden veya mahsuben tahsil edildiğinde, giderlerin ise nakden veya mahsuben ödendiğinde muhasebeleştirilmesi” şeklinde tanımlanmıştır. Bu itibarla Kanun Koyucunun, 23/07/2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23’üncü maddesinin (j) bendinde belirttiği, bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirlerin nakit esasına göre hesaplanacağı ikincil mevzuat olarak 8/6/2005 tarihli ve 25839 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde açıkça düzenlenmiştir. Aynı hükümler 23/12/2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğininin 42’nci ve 4’üncü maddelerinde de yer almıştır.

Kamu İdaresi cevabında, Kanunlarda yoruma mahal bırakmamak gerektiği, bu tür işlemlerin her kurumda birliktelik sağlamak ve ileride telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaması için Başkanlığımızca düzeltici işlem tesis edilmesi için T.B.M.M.'ne bilgi verilmesi uygun olacağı görüşünde bulunduğu ifade edilmişse de, yukarıda yer alan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin hükümleri açık olup mevzuatta bu konuda yorumu gerektirecek bir boşluk bulunmamaktadır.

Kamu İdaresi cevabında, İZSU Genel Müdürlüğünün 2006 yılına kadar mali iş ve işlemlerini 26/12/1992 tarihinde 21447 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğe göre yürüttüğü, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu yürürlüğü girdiği tarihte Su ve Kanalizasyon İdareleri Muhasebe Sistemlerinde Bütçe Hesaplarını kullanmadıkları, 2560 sayılı kanun ilgili maddesine göre bilanço hazırladıkları için; gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalığın İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne aktarıldığı ifade edilmişse de, bulguda yer alan tabloda görüleceği üzere 2004

ve 2005 yıllarına ilişkin gelir – gider farkları hesabında İZSU'nun hesaplamaları eleştiri konusu yapılmamıştır.

Sonuç olarak tabloda görüleceği üzere, 2004 yılından 2016 yılı sonuna kadar, İzmir Büyükşehir Belediyesine aktarılmak üzere toplam 1.287.731.031,45 TL'nin muhasebeleştirildiği, bu tutarın 909.923.451,03 TL'sinin İzmir Büyükşehir Belediyesine ödendiği, 2016 yılı sonu itibarıyla 377.807.579,52 TL'sinin ise 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında kayıtlı olduğu görülmüş olup 2004 yılından itibaren toplam 393.049.414,63 TL'nin İzmir Büyükşehir Belediyesine pay olarak aktarılmasının gerekmesi nedeniyle, toplam $(909.923.451,03 - 393.049.414,63) = 516.874.036,40$ TL tutarında İzmir Büyükşehir Belediyesine fazla ödeme yapıldığı, 363- Kamu İdareleri Payları Hesabının ise olması gerekenden 377.807.579,52 TL tutarında fazla alacak bakiyesi verdiği görülmüştür. Söz konusu durum kurum mali tablolarındaki 36 Ödenecek Diğer Yükümlülüklerini önemli boyutta etkilemektedir.

BULGU 4: 6736 Sayılı Kanun ile Yapılandırılarak Bir Yıldan Uzun Süreli Ertelenen Su Alacaklarının 222 No'lu Hesap Yerine 122 No'lu Hesaba Kaydedilmesi

6736 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun gereği dokuz, on iki ve on sekiz taksit olarak yapılandırılan, su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakların hatalı olarak 222 no'lu hesap yerine 122 no'lu hesaba kaydedildiği görülmüştür.

6736 Sayılı Kanununun 1'inci maddesinin (ğ) bendinde; 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 30.06.2016 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacaklarının yapılandırma kapsamında olduğu açıkça belirtilmiştir.

Yine aynı Kanun'un 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde; belediyelere bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitinin, bu Kanun'un yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit

taksitte ödenmesinin şart olduğu belirtilmiştir. Bu Kanun hükümlerine dayanılarak İZSU tarafından yapılandırmadan yararlanmak isteyen abonelere, peşin, altı taksit, dokuz taksit, on iki taksit ve on sekiz taksit gibi farklı seçenekler sunulmuştur.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 166'ncı maddesinde; 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

İZSU tarafından dokuz, on iki ve on sekiz taksit olarak ertelenen Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya Gelirlerden Takipli Alacaklar hesabında kayıtlı tutarların bir kısmının bir yılı aşan süreyle tecil edildiği, bu sebeple söz konusu alacakların 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Ancak İzmir ili genelinde dokuz taksit imkanından 654, on iki taksit imkanından 992, on sekiz taksit imkanından ise 2066 abonenin yararlandığı, söz konusu taksitli alacakların tamamının hatalı bir şekilde 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen hususta çalışmalara başlanarak gerekli muhasebe düzeltmelerinin yapılacağı ve dönemsellik ilkesi gereği birden fazla yılı ilgilendiren faaliyet alacaklarında 222 no'lu hesabın kullanılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, konu ile ilgili çalışmalara başlandığı ve dönemsellik ilkesi gereği birden fazla yılı ilgilendiren faaliyet alacaklarında 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılacağı bildirilmiştir. Söz konusu durum kurum mali tablolarındaki 22 Faaliyet Alacaklarını önemli boyutta etkilemektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bankalar Tarafından Yapılan Su Faturası Tahsilatlarının 333-Emanetler Hesabında İzlenmesi

Bankalar tarafından gerçekleştirilen su faturası tahsilatlarının hatalı bir şekilde 333-Emanetler Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 88'inci maddesinde 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabının işleyişi ayrıntılı bir şekilde anlatılmaktadır. Söz konusu madde hükmüne göre; 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına kayıtlı alacaklardan, nakden veya mahsuben yapılan tahsilat bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilmelidir. Bu hükme göre banka tarafından yapılan su tahsilatlarının muhasebe kaydı şu şekilde olmalıdır;

-----/-----	
102 Bankalar Hesabı (B)	
805 Gelir Yansıtma Hesabı	
	(A) 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı
	800 Bütçe Gelirleri
-----/-----	

Ancak İZSU'da bankalardan yapılan su tahsilatlarına ilişkin muhasebe kayıtları aşağıda görüleceği üzere 333-Emanetler Hesabı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260'ncı maddesinde, 333-Emanetler Hesabının nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmış, 262'nci maddesinde ise hesabın kullanılacağı durumlar ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Bankalarca yapılan tahsilatların 333-Emanetler hesabında izlenmesinin Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu, 333-Emanetler Hesabında rakamsal büyüklüğe ve mali tablolarda hatalara yol açacağı düşünülmektedir. İZSU tarafından gerçekleştirilen kayıtlar şu şekildedir;

-----/-----
102 Bankalar Hesabı (B)

(A) 333 Emanetler Hesabı

-----/-----
333 Emanetler Hesabı (B)

805 Gelir Yansıtma Hesabı

(A) 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

800 Bütçe Gelirleri

-----/-----
Kamu idaresi cevabında; “İdaremizce bankalar hesabının günlük takibinin önem arz etmesi nedeniyle tahsilat entegrasyonları yapılmaya kadar geçen süre için geçici olarak aşağıdaki muhasebe kaydı yapılmaktadır.

-----/-----
102 Bankalar Hesabı (B)

(A) 333 Emanetler Hesabı

-----/-----
333 no’lu hesap aracı hesap olarak çalışmaktadır. Daha sonra sistemimizde tahsilat entegrasyonları çalıştığında aşağıdaki muhasebe kaydı yapılarak geçici hesaplar kapatılmış ve bulguda değinmiş olduğunuz Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 88’inci maddesine uygun olarak 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı kullanılmıştır.

-----/-----
333 Emanetler Hesabı (B)

(A) 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

-----/-----”
denilmiştir.

Sonuç olarak gönderilen cevabi yazıda; bankalar hesabının günlük takibinin önem arz etmesi nedeniyle tahsilat entegrasyonları yapıncaya kadar geçen süre için geçici ve aracı hesap olarak 333 Emanetler Hesabının kullanıldığı, tahsilat entegrasyonları çalıştığında ise Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 88'inci maddesine uygun bir şekilde 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanıldığı ifade edilmiştir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260'ncı maddesinde, 333-Emanetler Hesabının emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Bankalar aracılığıyla tahsil edilen su faturası alacakları emanet niteliği taşımamaktadır. Bu tür alacaklar adı geçen Yönetmelik'in 86'ncı maddesinde belirtilen faaliyet alacakları niteliğindedir ve söz konusu alacakların takibi için sadece 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı kullanılmalıdır. Su faturası alacaklarının tahsilatında aracı ve geçici olarak mevzuata aykırı bir şekilde 333 Emanetler Hesabının kullanılması, söz konusu hesapta ve mali tablolarda rakamsal büyüklüğe yol açmaktadır

BULGU 2: Döviz Cinsinde Tutulan Varlık ve Borç Değerlemesinin Usulüne Uygun Yapılmaması

A)Yabancı para cinsinden ödemesi yapılacak olan dış mali borçlar ile borçlara ilişkin döviz cinsinden faiz gideri tahakkuklarının ay sonu döviz değerlemelerinin yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 246'ncı maddesinde 310-Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabında kayıtlı tutarların, ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan kur farkı artışlarının 310-Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç olarak, kur azalış farklarının ise yine ay sonunda 310 no'lu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 290'inci maddesinin (3) no'lu bendinde; uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış malî borçlara ilişkin döviz cinsinden faiz gideri tahakkuklarının, faaliyet dönemi içinde ay sonlarında, faaliyet dönemi sonunda geçici mizandan önce ve ödeme tarihinde T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirileceği ifade edilmiştir.

İZSU'nun, IFC, Hazine Müsteşarlığı ve Ödemiş Belediyesinden kalan borçlar olmak üzere üç adet yabancı para cinsinden kredi ödemesi ve bu kredilere ilişkin faiz ödemeleri bulunmaktadır. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği her ay sonunda 310 ve 381 no'lu hesaplarda bulunan yabancı para cinsinden borçların kur değişimleri yönünde değerlendirilmesi gerekmektedir. Ancak İZSU tarafından ay sonları yerine sadece yıl sonlarında döviz değerlemesi yapılmakta, söz konusu durum da 600-Gelirler Hesabı İle 630-Giderler Hesabında hatalara sebep olmaktadır.

B) 104-Proje Özel Hesabında yer alan döviz tutarlarının ay sonlarında döviz satış kuru üzerinden değerlemeye tabi tutulmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 63'üncü maddesinde, 104-Proje Özel Hesabının işleyişi ifade edilmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmüne göre; özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlendirilmesi sonucunda oluşan kur artışı farkları 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak, kur azalışı farkları ise 104-Proje Özel Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilmelidir.

İZSU'da 104-Proje Özel Hesabında yer alan döviz tutarları, yukarıda yer alan Yönetmelik hükmüne aykırı bir şekilde sadece yıl sonlarında veya söz konusu hesaptan ödeme vb. nedenle çıkış olduğunda değerlemeye tabi tutulmaktadır.

C) 105-Döviz Hesabında yer alan döviz tutarlarının gün sonlarında döviz satış kuru üzerinden değerlemeye tabi tutulmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 66'ncı maddesinde, 105-Döviz Hesabının işleyişi ifade edilmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmüne göre; kurumca gün sonlarında, konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucu lehte meydana gelen fark 105-Döviz Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak, kur azalış farkları ise 105-Döviz Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilmelidir.

İZSU'da, 105-Döviz Hesabında yer alan döviz tutarları yukarıda yer alan Yönetmelik hükmüne aykırı bir şekilde sadece yıl sonlarında veya söz konusu hesaptan ödeme vb. nedenle çıkış olduğunda değerlendirilmeye tabi tutulmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen dövizli işlemlere ilişkin kur değişimlerinin Yönetmelik düzenlemelerine uygun olarak muhasebe kayıtlarına yansıtılabilmesi için gerekli çalışmaların başlatıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, dövizli işlemlere ilişkin kur değişimlerinin Yönetmelik düzenlemelerine uygun olarak muhasebe kayıtlarına yansıtılmasına yönelik çalışmalara başlandığı bildirilmiştir.

BULGU 3: Abone Tipinin Hatalı Uygulanması

İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresine sözleşme yapmak suretiyle abone olan bir kısım abonenin, abone tipinin yanlış uygulandığı tespit edilmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün Tarifeler Yönetmeliği'ne göre; su aboneleri, abone tiplerine göre çeşitli uygulamalara tabi tutulmaktadır.

Tarifeler Yönetmeliği'nin Abone Tipleri başlıklı 6'ncı maddesinde;

“ (1) Su aboneleri;

a) Konut tipi uygulanacak aboneler:

1) Barınma amacıyla oturlan yerler, meskenler,

2)Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ile Amatör Kulüpler Federasyonuna kayıtlı spor kulüplerinin ticari amaçla işletilmeyen kulüp binası, antrenman ve oyun sahası, kafeterya vb. yerler,

3) Özel hastaneler,

4) Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlar,

5) Muhtarlıklar,

b) Konut dışı tipi uygulanacak aboneler:

1) Gelir sağlamak amacıyla her çeşit meslek ve sanatın icra edildiği yerlerde hizmet

üreten ve imalat yapan yerler,

2) Her türlü özel, tüzel ve resmi kurum ve kuruluşların etkinliklerini sürdürmek amacıyla, geçici olarak kurulan tesisler, şantiye, sergi, fuar, sirk, panayır vb. yerler,

3) Her türlü büro, dernek, vakıf ile diğer hizmet üreten yerler,

... ” olarak belirlenmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda, İzmir ili içerisinde otel tarzı kullanılan günübirlik evlerin aboneliğinin konut tipi olarak uygulandığı tespit edilmiştir. Bu evler otellerde olduğu gibi günlük konaklama bedeli karşılığı kiralanan evlerdir. Bu bakımdan günübirlik evlerin konut tipi uygulanacak abonelere uygun bir mahiyeti bulunmamaktadır.

Kaldı ki 22.11.2016 tarihinde yayımlanan 678 sayılı KHK ile 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasına, “bekar odaları” ibaresinden sonra gelmek üzere “günübirlik kiralanan evler” ibaresi eklenmiştir. Bu bakımdan günübirlik evlerde kalanlara otellerdeki gibi kimlik bildirme zorunluluğu getirilerek günübirlik evlerin otel mahiyeti taşıdığı değerlendirilmektedir. Bu yüzden bu tarz abonelerin konut tipi değil, konut dışı tipi olarak belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “günübirlik kiralanan evlerin bulunduğu yerlerde herhangi bir tabela, işaret ya da başka bir belirleyici unsur bulunmaması nedeniyle tarafımızdan bunların tespiti yapılamamaktadır.

Günübirlik kiralanan evlerin tespit edilebilmesi amacıyla İzmir Vergi Dairesi Başkanlığına bilgi yazısı gönderilmiş olup, Vergi Dairesinden gelen cevaba göre işlem yapılacaktır.

Konu hakkında ayrıca sayaç okuma ve açma kesme personeline de talimat verilmiş olup, böyle yerlerin tespit edilmesi halinde rapor tutularak ilgili şubesine bildirilecektir.”

denilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, günübirlik evlerin tespitine yönelik çalışmalara başlandığı bildirilmiştir.

BULGU 4: İşçilere Yıl İçerisinde 270 Saati Aşacak Şekilde Fazla Mesai Yaptırılması

Hizmet alımı suretiyle çalıştırılan işçilerin, İş Kanunu'nda belirtilen yıllık fazla çalışma süresinin üzerinde çalıştırıldıkları görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinde;

"...Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi denir. Bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur..." denilmektedir.

Aynı Kanun'un 41'inci maddesinde ise;

"...Fazla çalışma süresinin toplamı bir yılda iki yüz yetmiş saatten fazla olamaz. ..." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen Kanun hükmü ile fazla çalışma süresine 270 saatlik bir sınırlama getirilmesine rağmen, aşağıdaki tabloda belirtilen işlerde çalışan toplam 75 işçi için bu sınırlamaya uyulmadığı görülmüştür. İdare bu konuda asıl işveren konumundadır. Dolayısıyla aşağıdaki tabloda ayrıntısı belirtilen hizmet alımı işlerinde, idarenin asıl işveren sıfatıyla, yüklenici bünyesinde çalıştırılan işçilerin İş Kanunu'nda belirtilen fazla çalışma süre limitleri dahilinde çalıştırılmalarına dikkat etmesi gerekmektedir.

Tablo 6: Fazla Mesai Süre Sınırını Aşan İşçiler

İhale Kayıt no	İşin Adı	Çalıştırılan İşçi	Fazla Mesai Süresini Aşan İşçi Sayısı
2014/56648	İzsu Genel Müdürlüğü Bünyesindeki İçme Suyu Şebekelerinin Bakımı, Onarımı ile Her Türlü	1000	26

	Teknik ve Altyapı Destek Hizmetleri için Personel Çalıştırılması		
2014/63987	İzsu Genel Müdürlüğü Bünyesindeki İçme Suyu Ve Atıksu Arıtma Tesisleri İle Buna Bağlı Birimlerin İşletilmesi, Bakımı Ve Onarımı Hizmetleri İçin Personel Çalıştırılması İşİ	800	12
2014/64002	İzsu Genel Müdürlüğü Bünyesindeki Kanalizasyon Şebekelerinin Bakımı, Onarımı Ve Atıksu Pompa Tesislerinin İşletilmesi İle Dere Güzergâhları Ve Körfez Temizlik Hizmetleri İçin Personel Çalıştırılması İşİ	800	37
Toplam		2600	75

Kamu idaresi cevabında; iki yüz yetmiş saatlik fazla çalışma süresinin aşılması konusunda bir Genelge hazırlanarak tüm birimlere duyurulduğu ve İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı tarafından tüm birimlerde çalışan personelin fazla çalışmaları kontrol edilerek söz konusu sürenin hiçbir şekilde aşılmasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 41'inci maddesinin 8'inci fıkrasında belirtilen iki yüz yetmiş saatlik fazla çalışma sürelerinin hiçbir şekilde aşılması için gerekli önlemlerin alınacağı ve kontrollerin sağlanacağı bildirilmiştir.

BULGU 5: Resmi Daire Niteliğindeki Abonelerin Su Sayaçlarının Okunmaması

Konut dışı tipi abone olan 1678 adet resmi daire abonenin 2016 yılı içerisinde su sayaçlarının hiç okunmadığı tespit edilmiştir.

Abone İşleri Dairesi Başkanlığı tarafından ihalesi gerçekleştirilen “36 Ay Süre ile Sayaç Okuma ve Açma, Kesme İşİ” nde; yüklenici firma, İzmir Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün abonesi olan tüm gerçek ve tüzel kişi abonelerin sayaç okuma, açma ve kesme işlemlerini yerine getirmek zorundadır. “36 Ay Süre ile Sayaç Okuma ve Açma, Kesme İşİ” ne ilişkin teknik şartnamenin “3.1.1. Endeks Okuma” başlıklı alt maddesinde;

“...

İdare tarafından günlük hazırlanmış iş programına göre, endeksini alacağı abonelere ait abone bilgilerini kapsayan abone kütüğü niteliğindeki iş emrini haftalık 45 saat olmak üzere İdare tarafından belirlenen mesai saatlerine uyarak tamamlayarak manyetik ortama ve/veya endeksörle nakledilmek suretiyle alınmasını sağlamaktır.

...” denilmektedir.

İdare tarafından iş programı hazırlanmaması sebebiyle, 2016 yılı içerisinde İZSU abonesi olan 1678 adet resmi dairenin sayaç okuma işleminin yerine getirilmediği tespit edilmiştir. 2016 yılı içerisinde sayaç okuma işlemi yerine getirilmeyen 1678 adet resmi dairenin su faturaları tahakkuk etmediğinden; 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabının borç kısmı ile 600-Gelirler Hesabı ve 391-Hesaplanan KDV Hesabının alacak kısmının gerçeği yansıtmadığı, böylece mali tabloların etkilendiği belirlenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “sayaç okuyucularımız tarafından gidilen yerlerde sürekli sayaç yerinin kilitli ya da kapalı olması nedeniyle okunamayan yerlerle ilgili olarak Belediyelerimize ve diğer Kamu Kurumlarına yazılar yazılarak sayaç yerlerini açık bulundurmaları veya sayaç okuma birimlerimize kilitli yerlerin anahtarlarının verilmesi hususunda uyarılmaktadır.

Bu konuda sayaç okuma personeline uyarı yapılmış olup, üst üste kapalı olan yerlerin sayaç okuma sorumlularına bildirilmesi ve sonrasında ilgili Kamu Kurumuna sayaç yerlerinin açık bulundurulması yönünde yazı yazılacaktır.

Konu hakkında gereken dikkat ve özen gösterilecektir.”

denilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, resmi dairelerin sayaç okuma işlemlerinin yerine getirilmesi için gerekli dikkat ve özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

BULGU 6: Dere Islahı Harcamalarının Büyükşehir Belediyesinden Tahsil Edilmemesi

İZSU tarafından gerçekleştirilen dere ıslahına ilişkin harcamaların Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmediği görülmüştür.

Büyükşehir belediyelerinin su ve kanalizasyon idarelerinin kuruluşuna esas teşkil eden 2560 sayılı İstanbul Su Ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Görev ve Yetkiler" başlıklı 2'nci maddesinde, su ve kanalizasyon idarelerinin görev ve yetkileri açık bir şekilde düzenlenmiştir. Dere ıslahı çalışmaları bu görev ve yetkiler dahilinde bulunmamaktadır. Öte yandan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin (r) bendinde, dere ıslahı çalışmaları yapmanın büyükşehir belediyesinin görevi ve sorumluluğunda olduğu, yine aynı Kanun'un "Büyükşehir Belediyesinin Giderleri" başlıklı 24'üncü maddesinin (r) bendinde ise, bu görevlerin yerine getirilmesi için yapılması gereken giderlerin büyükşehir belediye bütçesinden karşılanması gerektiği belirtilmiştir.

Büyükşehir belediyeleri dere ıslahı projeleri gerçekleştirmek için gerekli uzmanlaşma, teknik bilgi, personel, teçhizat ve ekipman gibi sebeplerle kendilerine bağlı su ve kanalizasyon idareleri ile ortak çalışmalar yürütebilir. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği söz konusu çalışmalar için yapılacak harcamaların Büyükşehir Belediye Bütçesinden karşılanması gerekmektedir. Ancak, İZSU kendi görev ve sorumluluk dahilinde olmayan dere ıslahı harcamalarının tamamını kendi bütçesinden karşılamış, Büyükşehir Belediyesinden herhangi bir tahsilat gerçekleştirilmemiştir. 2016 yılı içerisinde gerçekleştirilen ve aşağıdaki tabloda ayrıntısı belirtilen toplam KDV dahil 17.962.203,80 TL tutarındaki dere ıslahı harcamasının Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Tablo 7: Dere Islahına İlişkin Harcamalar

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	İşin Adı	Tutarı	KDV Dahil Tutar
14.01.2016	1013	2.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnşaatı	302.716,17	357.205,08
18.02.2016	5132	2.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnşaatı	58.129,37	68.592,66
31.03.2016	12508	Bornova İlçesi, Bornova Deresi Homeros Vadisi Kagir Duvar İnş. İşi	5.798,77	6.842,55
21.04.2016	12727	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	355.622,38	419.634,41
30.05.2016	17212	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	516.791,41	609.813,86
22.06.2016	20568	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	79.797,45	94.160,99
23.06.2016	20703	2.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnş. İşi	39.726,17	46.876,88
28.06.2016	21078	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	304.891,06	359.771,45
28.06.2016	21078	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	13.878,25	16.376,34
28.06.2016	21124	Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnş. İşi	163.587,15	193.032,84
18.07.2016	23807	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	124.922,84	147.408,95
29.07.2016	26175	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	65.014,63	76.717,26
08.08.2016	26690	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	261.485,94	308.553,41
09.08.2016	26988	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	9.634,72	11.368,97
09.08.2016	26988	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	207.543,39	244.901,20
11.08.2016	27340	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	4.171,70	4.922,61
11.08.2016	27340	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	40.100,78	47.318,92
18.08.2016	28224	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	93.474,90	110.300,38
25.08.2016	28862	1.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnşaatı	402.016,35	474.379,29

31.08.2016	29433	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	140.593,91	165.900,81
31.08.2016	29433	Dere Islahı Bakım Onarım İnşaatı	12.584,00	14.849,12
30.09.2016	33283	1.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnşaatı	430.598,28	508.105,97
30.09.2016	33352	Menderes İlçesi Yeniköy Ve Sancaklı Mahalleleri Dere Islah İnşaatı	16.156,11	19.064,21
30.09.2016	33352	Menderes İlçesi Yeniköy Ve Sancaklı Mahalleleri Dere Islah İnşaatı	264.466,61	312.070,60
06.10.2016	34626	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	20.016,89	23.619,93
06.10.2016	34626	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	585.302,44	690.656,88
12.10.2016	35289	Muhtelif Dere Kenarlarına 2016/1. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	161.940,54	191.089,84
12.10.2016	35289	Muhtelif Dere Kenarlarına 2016/1. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	13.181,47	15.554,13
17.10.2016	36082	Bornova Çamdibi Manda Çayı-Fatih Cd. Ve Çevre Yolu Sınırı Mevcut Dere Yataklarının Düzenlenmesi	1.104.070,10	1.302.802,72
17.10.2016	36082	Bornova Çamdibi Manda Çayı-Fatih Cd. Ve Çevre Yolu Sınırı Mevcut Dere Yataklarının Düzenlenmesi	162.098,49	191.276,22
18.10.2016	36142	2.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde 2016 Yılına Ait Bakım Onarım İnşaatı	458.382,90	540.891,82
27.10.2016	37801	Muhtelif Dere Kenarlarına 2016/1. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	12.790,20	15.092,44
27.10.2016	37801	Muhtelif Dere Kenarlarına 2016/1. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	142.572,24	168.235,24
31.10.2016	38078	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	6.659,76	7.858,52
31.10.2016	38078	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	160.236,81	189.079,44
09.11.2016	39925	Meles Dere Ağızı Dip Tarama İşi	781.105,00	921.703,90
09.11.2016	39952	1.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnşaatı	440.607,23	519.916,53
14.11.2016	40416	Menderes İlçesi Yeniköy Ve Sancaklı Mahalleleri Dere Islah İnşaatı	273.286,17	322.477,68
14.11.2016	40416	Menderes İlçesi Yeniköy Ve Sancaklı Mahalleleri Dere Islah İnşaatı	16.035,19	18.921,52
14.11.2016	40509	2.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde 2016 Yılına Ait Bakım Onarım İnşaatı	398.172,96	469.844,09
30.11.2016	42442	Meles Dere Ağızı Dip Tarama İşi	1.922.720,00	2.268.809,60
30.11.2016	42509	Muhtelif Dere Kenarlarına 2016/1. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	202.890,20	239.410,44
30.11.2016	42509	Muhtelif Dere Kenarlarına 2016/1. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	16.737,14	19.749,83

05.12.2016	42926	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	313.720,46	370.190,14
05.12.2016	42926	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	22.381,89	26.410,63
08.12.2016	43974	1.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnşaatı	926.393,80	1.093.144,68
09.12.2016	44055	Aliağa İlçesi Hacıömerli Mahallesi Sarıseki Deresi Islah İnşaatı	54.812,80	64.679,10
15.12.2016	44785	Menderes İlçesi Yeniköy Ve Sancaklı Mahalleleri Dere Islah İnşaatı	17.411,15	20.545,16
15.12.2016	44785	Menderes İlçesi Yeniköy Ve Sancaklı Mahalleleri Dere Islah İnşaatı	194.905,70	229.988,73
21.12.2016	45606	Meles Dere Ağzı Dip Tarama İşi	2.102.975,00	2.481.510,50
21.12.2016	45627	2.Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde Bakım Onarım İnşaatı	508.214,96	599.693,65
30.12.2016	46855	Selçuk İlçesi Abuhayat Ve İncirli Dereleri Dere Islah İnşaatı	131.603,81	155.292,50
30.12.2016	48036	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	15.973,95	18.849,26
30.12.2016	48036	Muhtelif Dere Kenarlarına 6.Etap Korkuluk Yapılması İşi	141.305,02	166.739,92
		Toplam	15.222.206,61	17.962.203,80

Kamu idaresi cevabında; “5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7 (r) maddesinde, “Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak” büyükşehir belediyesinin görevleri arasında sayılmıştır.

Ancak; 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un (Ek Madde 5 gereği İZSU Genel Müdürlüğü de aynı kanun hükümlerine tabidir) 1'inci maddesinde, İstanbul Büyük Şehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmek üzere İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuş olup, aynı Kanunun 2'nci maddesinde “*Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak İSKİ Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında sayılmıştır.*” Bu nedenle de 5216 sayılı yasanın 7 (r) maddesinde Büyükşehir Belediyesine verilen derelerin ıslahını yapma görevi İZSU Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

İZSU Genel Müdürlüğü'nün hizmet alanı, İzmir Büyükşehir Belediyesinin görev alanıdır. Bulgu ekinde verilmiş olan Tablo 5'deki harcamalar da İZSU Genel Müdürlüğü'nün hizmet alanı içinde kalan ve kısmen dere ıslah işi, kısmen de dere bakım onarım işi ile ilgili giderleri göstermektedir.

İdaremizce dere ıslah ve dere bakım onarım işi adı altında yapılan çalışma dere temizliğidir. 2560 Sayılı Kanun'un 2 (c) maddesinde “*Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yer altı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak*” İZSU'nun görev ve yetkisi olarak tanımlanmıştır. İzmir Büyükşehir Belediye sınırları içinde 33 adet dere bulunmaktadır. Bu derelerin hepsi de İzmir körfezine dökülmektedir. Dere ıslah ve dere bakım onarım adı altında yapılan dere temizliklerine ilişkin harcamalar kanunun 2(c) maddesinde belirtilen kaynakların kirletilmesini önlemek için yapılan faaliyetlere ilişkindir. Dolayısıyla dereler aracılığı ile körfeze gelen kirlilik yükünü bertaraf etmek için yapılan bu harcamalar İZSU Genel Müdürlüğü'nün Kanun'dan doğan asli görevini yerine getirmesi ile ilgili bir harcamadır. Asli görevi olduğu için de gerek 2560 sayılı

kanun gerekse diğer kanunlarda dere ıslahı harcamalarının büyükşehir belediyesince karşılanması gerektiğine ilişkin yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Yasal dayanağı olmayan bir ödemenin İdaremizce talep edilebilmesi de mümkün değildir.

Yukarıda açıkladığımız üzere 2560 sayılı Kuruluş Kanun'un su ve kanalizasyon idarelerinin görev ve yetkilerini belirleyen 2'nci maddesinin (c) ve (d) bentleri uyarınca İdaremizin dere ıslahı ile ilgili olarak kendi bütçesinden yapmış olduğu harcamalar kanuna uygun olan harcamalardır. Mevzuata ve kanuna aykırı olarak tespit edilen bulgunun kaldırılması gerekmektedir.”

denilmiştir.

Sonuç olarak gönderilen cevabi yazıda, İdare tarafından dere ıslahı ve dere bakım onarım işi adı altında yapılan çalışmaların dere temizliği niteliğinde olduğu, dere temizliği çalışmalarının da 2560 Sayılı Kanun'un 2 (c) maddesi gereğince İZSU'nun görev ve yetkisi dâhinde olduğu, gerek 2560 sayılı Kanun gerekse diğer kanunlarda dere ıslahı harcamalarının büyükşehir belediyesince karşılanması gerektiğine ilişkin yasal bir düzenleme bulunmadığından cihetle yasal dayanağı olmayan bir ödemenin İdare tarafından talep edilmesinin mümkün olmadığı bildirilmiştir. Öncelikle belirtmek gerekir ki, bulgumuzda belirtilen harcamalar dere temizliğine değil dere ıslahına yönelik harcamalardır. Ekli tabloda görüleceği üzere, dere kenarlarına korkuluk yapılması, dere ıslah inşaatı, dere yataklarının düzenlenmesi vb. işler dere ıslahına yönelik çalışmalardır. Dere ıslahı çalışmaları yapmanın Büyükşehir Belediyesinin görevi ve sorumluluğunda olduğu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun “Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Görev ve Sorumlulukları” başlıklı 7'nci maddesinin (r) bendinde açık bir şekilde belirtilmiştir. Öte yandan cevabi yazıda belirtilen 2560 sayılı Kanun'un 2 (c) maddesi de, su ve kanalizasyon idarelerine derelerin temizliği görevini vermemektedir. Nitekim Kanun maddesi ile su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yer altı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önleme görevi verilmektedir. Yani bu madde hükmünden derelerin temizliği değil, dereleri kirletebilecek her türlü tehlikeyi önleme ve bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri alma görev ve sorumluluğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, dere ıslah çalışmalarını, su ve kanalizasyon hizmetleri kapsamında düşünmek mevzuata aykırılık içermektedir. Nitekim 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin (r) bendinde; su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak ve kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak, Büyükşehir Belediyelerinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır. Bu Kanun maddesi, 2560 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin (d) bendi ile birlikte değerlendirildiğinde, su ve kanalizasyon hizmetlerinin İZSU'nun görev alanında, dere ıslahı çalışmalarının ise Büyükşehir Belediyesinin görev ve sorumluluk alanında olduğu düşünülmektedir.

Yukarıda yer alan açıklamalar doğrultusunda, İZSU tarafından gerçekleştirilen dere ıslahına ilişkin harcamalar, mevzuat hükümleri doğrultusunda asıl sorumlu olan Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmelidir.

BULGU 7: Yapım İşlerine İlişkin %3 Ve %5'lik Teminat Kesintilerinin Muhasebeleştirilmemesi

İZSU tarafından düzenlenen yapım işlerine ilişkin ödeme emri belgelerinde, geçici kabul noksanları kesintilerinin muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Yapım işlerine ilişkin, İZSU ile yükleniciler arasında imzalanan, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerin 30'uncu maddesinin ilk fıkrasında; geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmın tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği, fiyat farkı ödenen işlerde bu tutarın, sözleşme tarihinden itibaren endeks üzerinden güncelleştirilmek suretiyle kesileceği,

Birim fiyat sözleşmelerin 30.2. maddesinde; düzenlenen hakedişlerde; tamamlanmış, ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların %5'inin tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenmeyeceği,

Karma sözleşmelerin 30.1. ve 30.2. maddelerinde; işin birim fiyat teklif alınan kısımlarına ilişkin olarak, düzenlenen hakedişlerde; tamamlanmış, ancak kesin hesabı İdareye

verilmemiş imalatlara ait tutarların %5'i tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenmeyeceği, işin anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan kısmında ise, geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmın tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği, fiyat farkı ödenen işlerde bu tutarın, sözleşme tarihinden itibaren endeks üzerinden güncelleştirilmek suretiyle kesileceği hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme imzalanan yapım işlerinde; geçici kabul noksanları için, düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmın, birim fiyat sözleşme imzalanan yapım işlerinde, düzenlenen hakedişlerde; tamamlanmış, ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların %5'inin, karma sözleşme imzalanan yapım işlerinde ise; işin birim fiyat teklif alınan kısımları için imalatlara ait tutarların %5'inin, işin anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan kısmı için ise; yapılan iş tutarının %3'ünün tutulması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, yapım işlerine ilişkin hakediş ödemelerinde, hakediş raporu iç sayfasında yer alan yapılan işler toplam tutarının, yapılan işler listelerinin toplam tutarından, sözleşmelerinde belirtilen geçici kabul noksanları kesintisi oranı kadar eksik olduğu, dolayısıyla geçici kabul noksanları kesintilerinin zımnen yapıldığı, fakat adı geçen kesintilere ödeme emri belgelerinde yer verilmemesi nedeniyle, geçici kabul noksanlıkları için yapılan ve aşağıdaki tabloda hesabı gösterilen 17.369.690,88 TL tutarındaki kesintilerin 330-Alınan Depozito ve Teminatlar hesabına alacak kaydının yapılmadığı; 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı, 830-Bütçe Giderleri Hesabı, 835-Gider Yansıtma Hesabı, 900-Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı, 905-Ödenekli Giderler Hesabı, 920-Gider Taahhütleri Hesabı ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına ise 17.369.690,88 TL tutarında eksik kayıt yapıldığı görülmüştür.

Bu nedenle, 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı, 830-Bütçe Giderleri Hesabı, 835-Gider Yansıtma Hesabı, 900-Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı, 905-Ödenekli Giderler Hesabı, 920-Gider Taahhütleri Hesabı ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı gerçeği yansıtmamaktadır.

Tablo 8: Yapım İşlerine İlişkin %3 Ve %5'lik Teminat Kesintileri

Sıra No	İKN No:	İşin Adı	Hakediş Raporlarında Yer Alan Yapılan İşler Listelerinin Toplam Tutarı	Ödeme Emri Belgelerinde Yer Alan Yapılan İşler Toplam Tutarı	Zımni Kesinti (%3-%5)
1	2015/23421	Sığacık-Akarca-Görece Terfi Merkezlerinde Pompa Basma Hatlarının Yenilenmesi	147.502,15	143.077,07	4.425,08
2	2015/152044	Menderes Teknik Şube Müdürlüğü Sorumluluk Alanında Bulunan Mevcut İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Ve Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	2.762.834,54	2.624.692,81	138.141,73
3	2014/66804	Karşıyaka Bölge Teknik Amirliği Sorumluluk Alanında Bulunan Mevcut İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Ve Onarımı	1.486.257,93	1.411.945,03	74.312,90
4	2014/74480	Torbalı İlçesi Çakırbeyli, Dağkızılcı, Çapak, Bozköy Ve Saipiler Köyleri İçmesuyu İnşaatı	2.926.726,69	2.782.040,36	144.686,33
5	2014/149634	Konak İlçesi Güzelyalı Ve Göztepe Mahalleleri Yağmursuyu Ve Atıksukanalı İnşaatı	4.427.029,65	4.251.785,38	175.244,27
6	2012/44805	İzsu Scada Sistemi Tesisi	17.026.222,91	16.174.911,76	851.311,15
7	2014/75159	Bayındır İlçesi Yakapınar, Alankıy, Kızılcıoğlu, Yeşilova (Çıplakköy), Karahalli, Furunlu Köyleri Ve Çırpı Beldesi İle Selçuk İlçesi Zeytinköy Ve Barutçu Köyleri İçmesuyu İnşaatı	6.681.179,31	6.356.820,34	324.358,97
8	2013/102935	Çiğli Atıksu Arıtma Tesisi 4.Faz İnşaatı	55.394.644,22	53.732.804,89	1.661.839,33
9	2014/154335	İzsu Karabağlar Ambar Binası İnşaatı	626.720,42	607.918,81	18.801,61

10	2015/52035	Bayındır İlçesi Arıkbaşı, Çırpı, Hasköy Ve Havuzbaşı Mahalleleri Kanalizasyon İletim Hattı İnşaatı	2.622.014,24	2.492.513,53	129.500,71
11	2015/6985	İzmir Metropol Alanı İçindeki 2. Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelerde 2015 Yılına Ait Bakım Onarım İnşaatı İşİ	2.386.000,00	2.266.700,00	119.300,00
12	2015/32850	İzmir İli 3.Kısım 1.Bölge İlçelerinin Cadde, Sokak Ve Bulvarlarında Kanal Bakım,Onarım İnşaatı	3.145.611,24	2.988.330,68	157.280,56
13	2015/126704	İzmir İli Buca İlçesi P11 Pompa İstasyonu T18 Su Deposu ; T18-Adatepe Pompa İstasyonu Arası İletim Hattı İnşaatı	2.246.303,50	2.133.988,33	112.315,17
14	2016/183938	İzmir İli 3. Kısım Karşıyaka, Çiğli, Menemen, Foça, Aliğa İlçelerinde Tekli Yağmursuyu Izgarası Ve Yağmursuyu Izgarası Kolu İle Bina Kolu Bağlantılarının Bakım, Onarım İnşaatı	854.923,21	812.177,05	42.746,16
15	2015/25084	İzmir İli Konak İlçesi Alsancak 4. Etap İçmesuyu Şebekesi İnşaatı	2.595.076,45	2.465.322,63	129.753,82
16	2015/61163	Karabağlar İlçesi Sarıyer, Uğur Mumcu, Karabağlar, Çalıküşu, Aşık Veysel, Cennetoğlu, Bozyaka Ve Gülyaka Mahalleleri Yağmursuyu Kanalı İnşaatı	2.793.278,85	2.653.614,91	139.663,94

17	2015/57971	Menderes İlçesi Gümüldür-Özdere Atıksu İletim Hattı İle Özdere Çukuraltı, Orta, Gümüldür İnönü Mahalleleri Atıksu Ve Yağmursuyu Şebeke İnşaatı	7.967.187,91	7.569.621,33	397.566,58
18	2015/169753	Merkez Teknik Kısım Amirliği Sorumluluk Alanında Bulunan (729, 732, 734, 737, 738) Nolu Sayaç Bölgelerinde Branşman Yenilenmesi	152.067,81	144.464,42	7.603,39
19	2015/36752	İzmir İli 3.Kısım 2.Bölge İlçelerinin Cadde, Sokak Ve Bulvarlarında Kanal Bakım, Onarım İnşaatı	2.623.040,24	2.491.888,23	131.152,01
20	2014/147648	İzmir İli Menderes İlçesi Gümüldür Beldesi İçmesuyu Şebekesi İnşaatı	3.823.315,24	3.632.149,48	191.165,76
21	2013/58174	Bornova İlçesi Kavaklıdere İçmesuyu Arıtma Tesisi 1.Kısım İnşaatı	44.365.121,16	43.034.167,52	1.330.953,64
22	2015/85744	İzmir İli Muhtelif Cadde Sokak Ve Bulvarlarda Kanal İnşaatı	2.472.070,71	2.348.467,17	123.603,54
23	2014/168473	Bayraklı İlçesi Manavkuyu Ve Osmangazi Mahalleleri Muhtelif Sokakları Atıksu Ve Yağmur Suyu Kanalı İnşaatı	3.092.860,86	2.938.217,82	154.643,04
24	2015/66148	Buca Teknik Kısım Amirliği Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Ve Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	4.975.278,05	4.726.514,15	248.763,90
25	2014/124876	İzmir İli Urla İlçesi Balıklıova, Özbek Ve Gülbahçe Köyleri İle Seferihisar İlçesi Ulamış Ve Düzce Köyleri İçmesuyu Şebekesi İnşaatı	2.994.820,99	2.845.079,94	149.741,05

26	2015/53918	İzmir İli 2. Kısım İlçelerinde Tekli Yağmursuyu Izgarası Ve Yağmursuyu Izgarası Kolu İle Bina Kolu Bağlantılarının Bakım, Onarım, İnşaatı	1.038.000,00	986.100,00	51.900,00
27	2015/52176	İzmir İline Bağlı Bulunan Konak I.Kısım Balçova,Narlıdere,Güzelbahçe,Urta,Seferihisar İlçelerinin Cadde, Sokak Ve Bulvarlarında Kanal Bakım,Onarım İnşaatı	5.269.222,95	5.005.761,80	263.461,15
28	2015/162623	İzmir İli Selçuk İlçesi İçmesuyu İnşaatı	4.297.206,57	4.082.346,24	214.860,33
29	2016/38208	İzmir İli Torbalı Korucuk Mahallesi Kanalizasyon İnş.	157.222,39	149.361,27	7.861,12
30	2015/96490	Bornova Teknik Kısım Amirliği Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Onarım Ve Yeni Su Bağlanması	2.687.462,97	2.553.089,82	134.373,15
31	2015/99018	Tire Şube Müdürlüğü Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Ve Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	985.481,18	936.207,12	49.274,06
32	2016/158604	Bayındır Aat Beton Yol Yapım	157.243,48	149.381,31	7.862,17
33	2016/91513	İzmir İli Çevre İlçeleri İçmesuyu Kuyuları Çıkış Hatlarına Debimetre Montajı	21.407,81	20.765,58	642,23
34	2016/131233	İzmir Tire Doyuranlı..Elektrik Tesisi Yapım İşi	99.900,00	96.903,00	2.997,00
35	2015/166855	İzmir İli Karabağlar İlçesi Hava Radar Mevzii Komutanlığı İçmesuyu İnşaatı	313.311,01	300.765,46	12.545,55

36	2016/108251	İzmir İli 3.Kısım Bornova Bayraklı Kemalpaşa İlçelerinde Tekli Yağmursuyu Izgarası Kolu İle Bina Kolu Bağ. Bak. Ona.	193.164,34	183.506,12	9.658,22
37	2015/78183	İzmir İline Bağlı Bulunan Konak İlçesinin I.Kısım Mahallelerinin Cadde, Sokak Ve Bulvarlarında Kanal Bakım, Onarım İnşaatı	3.044.683,02	2.892.448,87	152.234,15
38	2015/91848	Ödemiş Şube Müdürlüğü Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Ve Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	2.314.171,94	2.198.463,34	115.708,60
39	2015/85449	İzmir İli Gaziemir İlçesi Atatürk Hürriyet Fatih Menderes Dokuz Eylül Atıfbey Gazi Ve Beyaz Evler Mah. Muh. Sk. Yağ.İ.	9.136.358,56	8.679.540,63	456.817,93
40	2016/71968	İzmir İli Menderes İlçesi Gümüldür-Özdere Atıksu İletim Hattı Terfi Merkezleri Elektrik Temini Yapım	95.078,91	92.226,55	2.852,36
41	2015/128346	İzmir İli 1 Kısım İlçelerinde Tekli Yağmursuyu Izgarası Ve Yağmursuyu Izgarası Kolu İle Bina Kolu Bağlantılarının bakım Onarım İnşaatı	906.476,11	861.152,30	45.323,81
42	2015/9457	İzmir İli Seferihisar İlçesi Doğanbey Beldesi Ve Payamlı Mahallesi İçmesuyu Şebekesi İnşaatı	8.142.791,85	7.736.838,57	405.953,28
43	2015/161004	İzmir İli Çeşme Menderes Beydağ Kiraz Kemalpaşa Aliğa Dikili İlçelerinde 12 Adet Su Sondaj Kuyusu İnşaatı	386.810,00	367.469,50	19.340,50

44	2016/184970	İzmir Bayındır İlçesi Hasköy Aat İle Havuzbaşı Bit'e Ait Elektrik İletim Hatlarının Yapılması	101.963,70	98.904,79	3.058,91
45	2015/62934	İzmir İli, Çiğli İlçesi Ataşehir Mahallesi Ve Ata Sanayi Muhtelif Sokakları Yağmursuyu Kanalı İnşaatı	7.227.989,09	6.866.589,64	361.399,45
46	2014/75034	Bornova Kaynak Suyu Dolum Tesisi İnşaatı	100.359,72	97.348,93	3.010,79
47	2016/80764	Torbali Aat By-Pass Hattı Yapım İşİ	130.258,36	123.745,44	6.512,92
48	2015/62946	İzmir İli Bornova İlçesi Ø1400mm Ana İletim Hattı İnş	4.425.251,57	4.203.988,99	221.262,58
49	2015/128941	İzmir İli Menemen İlçesi Muhtelif Mahalleleri İçmesuyu İnşaatı	4.219.278,93	4.008.314,98	210.963,95
50	2015/156481	İzmir İli 2.Kısım İlçelerinin Cadde, Sokak Ve Bulvarlarında Kanal Bakım, Onarım İnşaatı	4.443.616,37	4.221.435,55	222.180,82
51	2016/134023	İzmir İli Bornova İlçesi Naldöken Mah 129/10, 129/24, 1237, 1237/1, 1237/2 Sokaklar Yağm Kanalı İnşaatı	958.967,08	911.018,73	47.948,35
52	2016/272556	Bornova Tk Kısım İdari Bina Tadilatı	59.749,40	57.956,92	1.792,48
53	2015/119325	İzmirli Foça İlçesi Ilıpınar Yeniköy Gerenköy Bağarası Ve Yeni Bağarası Mahallelerinin İçmesuyu İnşaatı	3.100.096,26	2.945.091,45	155.004,81
54	2015/169230	Merkez Teknik Kısım Amirliği Sorumluluk Alanında Bulunan (720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727) Nolu Sayaç Bölgelerinde Branşman Yenilenmesi	436.136,85	414.330,01	21.806,84

55	2015/152044	Menderes Teknik Şube Müdürlüğü Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Veonarımı Ve Yeni Su Bağlanması	5.593.708,79	5.314.023,35	279.685,44
56	2014/25247	İzmir İli Foça İlçesi Yenifoça Kanalizasyon İnşaatı	24.409.110,53	23.232.412,46	1.176.698,07
57	2016/220669	İzmir İli Karaburun İlçesi Mordoğan Mahallesi Atıksu Şebeke Ve Terfi Hattı İnşaatı	425.799,67	404.509,69	21.289,98
58	2015/69576	İzmir İli Torbalı İlçesi Ayrancılar Bölgesi Türkmenköy İnönü Mustafa Kemalpaşa Ve Fevzi Çakmak Mahalleleri Atıksu Ve Yağmursuyu Şebeke İnşaatı	8.925.407,57	8.479.137,19	446.270,38
59	2015/93569	İzsu Bornova Arşiv Binası İnşaatı	1.624.721,35	1.575.979,71	48.741,64
60	2015/90356	İzmir İli Bayındır İlçesi Hasköy Atıksu Arıtma Tesisi	7.492.430,76	7.267.657,84	224.772,92
61	2015/124592	İzmirli Bornova İlçesi T10-T7 Sudeposu Arası İletim Hattı İnşaatı	3.774.291,27	3.585.576,71	188.714,56
62	2016/146481	İzmir İline Bağlı Bulunan Konak Iı Kısım Balçova Güzelbahçe Urla Seferihisar İlçelerinin Cadde Sokak Ve Bulvarlarında Kanal Bakım Onarım İnşaatı	2.530.251,73	2.403.739,13	126.512,60
63	2014/60206	İzmir İli Metropol Sınırları İçerisinde Bulunan Kanalizasyon Baca Kapaklarının, Yağmursuyu Izgaralarının Yol Seviyesine Getirilmesi	7.804.000,00	7.413.800,00	390.200,00
64	2015/6808	İzmir İli Foça İlçesi Yenifoça Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı	9.351.197,16	9.070.661,25	280.535,91

65	2016/138056	İzmir İli Menemen İlçesi Türkelli Atıksu Arıtma Tesisi İkmal İnşaatı	1.317.946,06	1.278.407,68	39.538,38
66	2016/228123	İzmir İli 2. Kısım İlçelerinde Tekli Yağmursuyu Izgarası Ve Yağmursuyu Izgarası Kolu İle Bina Kolu Bakım Onarım İnşaatı	372.285,56	353.671,28	18.614,28
67	2015/151199	İzmir İli Çiğli İlçesi Sasalı Mahallesi Ahmet Priştina Caddesi İle Gazi Çiçek Cadesindeki Kanalizasyon Hattının Yenilenmesi	3.332.234,29	3.165.622,58	166.611,71
68	2015/50675	İzmir İli Torbalı İlçesi Çaybaşı, Pamukyazı, Subaşı Mahalleleri Atıksu İletim Hatları İle Şehitler Ve Eğerci Mahalleleri Atıksu Şebeke İnşaatı"	6.176.643,01	5.884.902,24	291.740,77
69	2015/183727	Çiğli Atıksu Su Pompa İstasyonu Onarım Güçlendirme Ve Çevre Düzenlemesi	3.913.333,47	3.792.331,00	121.002,47
70	2015/164251	İzmir İli Bornova İlçesi Eğridere Çamiçi Ve Yukarı Mahalleleri Kanalizasyon İnşaatı	1.944.204,81	1.846.994,57	97.210,24
71	2015/153767	Ambar Binası Ve Atölye İnş.	659.958,10	640.159,36	19.798,74
72	2015/183384	Merkez Teknik Kısım Amirliği Sorumluluk Alanında Bulunan (764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771)Nolu Sayaç Bölgelerinde Şebeke Ve Branşman Yenilenmesi	1.445.731,02	1.373.444,47	72.286,55
73	2015/124099	İzmir İli Muhtelif Dere Kenarlarına 6. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	2.617.858,93	2.486.965,98	130.892,95
74	2016/6000	İzmir İli Muhtelif Dere Kenarlarına 2016-1. Etap Korkuluk Yapılması İnşaatı	724.313,34	688.097,67	36.215,67

75	2015/147496	Merkez Ve Narlıdere Teknik Kısım Amirliği Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	3.149.036,93	2.991.585,08	157.451,85
76	2015/123943	İzmir İli Aliğa İlçesi Horozgediği, Uzunhasanlar, Şehitkemal Ve Yukarı Şehitkemal Mahalleleri İçm İnş	2.162.920,31	2.055.774,29	107.146,02
77	2016/27630	İzmir İli Menderes İlçesi Yeniköy Ve Sancaklı Mah. Dere Isl.İnş.	771.219,45	732.658,48	38.560,97
78	2016/50132	İzmir Ana Kuşaklama Kanalı 2x2200 Mm Kollektörde B17-B39 İle B52-B73 Arası Temizlik, Bakım Ve Onarım	3.217.657,55	3.056.774,67	160.882,88
79	2016/149594	İzmir İli Şehrin Muhtelif Cadde Ve Sokaklarında Kırılan Ve Tahrip Olan Yağmursuyu Izgaralarının Tamirata İnşaatı	2.238.214,00	2.126.303,30	111.910,70
80	2015/21401	Merkez Teknik Şube Müdürlüğü Sorumluluğundaki Arızalı Branşmanların Yenilenmesi Ve Yeni Su Bağlanması	2.406.148,80	2.285.841,36	120.307,44
81	2016/172956	İzmir İli Seferihisar İlçesi Turgut İhsaniye, Çamtepe, Beyler Gölcük, Gödence Köyleri Ve Urla İlçesi Kuşçular Köyü 1.Kademe İçmesuyu İnş.	432.711,50	413.154,66	19.556,84
82	2015/77223	Bergama Şube Müdürlüğü Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Ve Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	3.351.607,87	3.184.027,48	167.580,39

83	2016/10815	İzmir Metropol Alanı İçindeki 1. Kısım İlçelere Ait Muht. Derelerde 2016 Yılına Ait Bakım Onarım İnş	2.315.384,91	2.199.615,66	115.769,25
84	2016/159268	İzmir İli Menemre İlçesi Ova Cad.Mencut Q1000mm Ana Kollektör Hattının Bak.Ona.Ve Yenileme İnş.	3.054.455,56	2.901.732,78	152.722,78
85	2014/103337	İçmesuyu İsale Hatları, Depolar Ve Tesislerin Bakımı Ve İyileştirilmesi	1.092.970,51	1.038.321,98	54.648,53
86	2015/148763	İzmir İli Aliğa İlçesi İçmesuyu Şebekesi İkmal İnşaatı	2.144.730,01	2.037.493,51	107.236,50
87	2015/183339	Karşıyakateknik Kısım Amirliği Sorumluluk Alanında Bulunan (110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 120) Nolu Sayaç Bölgelerinde Branşman Yenilenmesi	91.053,62	86.500,94	4.552,68
88	2016/174692	İzmir İli Torbalı İlçesi Çaybaşı Pamukyazı Ve Subaşı Atıksu Terfi İstasyonlarına Ait Elektrik İletim Hatlarının Yapım İşi	195.176,16	189.320,88	5.855,28
89	2016/277231	Güneybatı Aat Atölye Ve Ambar İkmal İnş. Yapım	206.483,97	200.289,45	6.194,52
90	2015/162626	İzmir İli Torbalı İlçesi Türkmenköy, Yoğurtçular, Karaot, Korucuk, Özbey, Yeniköy, Ahmetli Ve Sağlık Mahalleleri İçmesuyu İnşaatı	2.474.617,36	2.350.886,49	123.730,87
91	2015/141456	İzmir İli Konak İlçesi Gültepe Bölgesi Çınartepe Atamer Anadolu Trakya Murat Çamkule Saygı Ulubatlı Yağmursuyu Kanalı İnşaatı	12.952.909,97	12.305.264,47	647.645,50

92	2016/41284	İzmir İli Çiğli İlçesi Şirintepe Ve Cumhuriyet Mahalleleri Muhtelif Sokaklarında Yağmursuyuve Atıksu Şebekesi İnş	994.886,62	945.142,29	49.744,33
93	2016/11604	İzmir Metropol Alanı İçindeki 2. Kısım İlçelere Ait Muhtelif Derelere 2016 Yılına Ait Bakım Onarım İnşaatı	1.436.600,86	1.364.770,82	71.830,04
94	2016/92485	Merkez Teknik Kısım Amirliği Sorumluluk Alanında Bulunan Gazi Umut Devrim Y.Şerafettin Cennetçeşme Mahallelerde Şebeke Ve Branşman Yenilenmesi	1.301.801,19	1.236.711,13	65.090,06
95	2015/152206	İzmir İli Bornova İlçesi İnönü Mahallesi Muhtelif Sokaklarda Yağmur Suyu Ve Atıksu Kanalı İnşaatı	2.003.624,49	1.903.443,27	100.181,22
96	2015/139095	İzmir İli Buca İlçesi Kaynaklar Bölgesinde Zafer 29ekim Merkez Mahalleleri İle Bornova Gökdere Mahallesi Kanalizasyon Şebeke Ve İletim Hattı İnş.	4.303.045,49	4.087.893,22	215.152,27
97	2015/36823	Gediz Bölgesi Teknik Şube Müdürlüğü Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Ve Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	2.949.549,43	2.802.071,96	147.477,47
98	2015/76220	İzsu Su Tesisleri Dairesi Başkanlığı Menderes Bölgesi Teknik Şube Müdürlüğü Selçuk İlçesi Selçuk Teknik Amirliği Sorumluluk Alanındaki Mevcut İçmesuyu Depoları İle Terfi Ve Kuyuların Bakım Ve Onarım İnşaatı	1.576.200,00	1.528.914,00	47.286,00

99	2016/59892	Ödemiş Şube Müdürlüğü Mevcut İçmesuyu Depoları İle Terfi Ve Kuyularının Bakım Ve Onarım İnş.	1.147.500,24	1.113.075,23	34.425,01
100	2015/142683	Karşıyaka Teknik Kısım Amirliği Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım Onarımı Ve Yeni Su Bağlanması	3.548.804,06	3.371.363,86	177.440,20
101	2016/274617	İzmir İli 2.Kısım İlçelerinin Cadde Sokak Ve Bulvarlarda Kanal Bakım Ve Onarım İnş.	151.386,89	143.817,54	7.569,35
102	2016/159949	İzmir İli Selçuk İlçesi Abuhayat Ve İncirli Dereleri Dere Islah İnşaatı	138.530,33	131.603,81	6.926,52
		Toplam	401.282.404,20	383.912.713,32	17.369.690,88

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizce 14.03.2017 tarih ve 5 Sayılı Genelgenin yayınlanması ile birlikte, bulguda yer alan ve bugüne kadar zımnem yapılan kesintilerin, KDV sonrası ilgili muhasebe kayıtlarına girecek şekilde uygulanması başlatılmış olup, bu husus Genel Müdürlüğümüz bünyesinde çalışmaları devam eden tüm yapım işlerini kapsamaktadır. Bundan böyle konu hakkında gerekli dikkat ve özen gösterilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuza iştirak edilerek, yapım işlerine ilişkin %3 ve %5’lik teminat kesintilerinin muhasebeleştirileceği bildirilmiştir. Kamu idaresi tarafından yapılacağı bildirilen muhasebe işlemleri 2016 yılı mali tablolarını değiştirmeyeceğinden, 330-Alınan Depozito ve Teminatlar hesabının 2016 yılı sonu itibariyle olması gerekenden 17.369.690,88 TL tutarında eksik alacak bakiyesi verdiği, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 2016 yılı sonu itibariyle olması gerekenden 17.369.690,88 TL tutarında eksik borç bakiyesi verdiği, 920-Gider Taahhütleri Hesabının 2016 yılı sonu itibariyle olması gerekenden 17.369.690,88 TL tutarında fazla borç bakiyesi verdiği, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının ise 2016 yılı sonu itibariyle olması gerekenden 17.369.690,88 TL tutarında fazla alacak bakiyesi verdiği görülmüştür.

BULGU 8: Son Beş Yıla Ait Bütçe Gider Tahminlerinin Gerçekçi Olmaması

İZSU'nun son beş yıla ait bütçe gider rakamlarının, tahmin edilenden düşük oranda gerçekleştiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Bütçe Kanunu'nda bütçe; belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belge olarak tanımlanmış ve yine Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde de bütçe tanımı Kanun ifadesi doğrultusunda kaleme alınarak; il özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararı olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Bütçe Kanunu'nun 13'üncü maddesiyle; bütçe ilkeleri tespit edilerek bütçelerin kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanacağı, stratejik planların dikkate alınacağı, bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlığın esas alınacağı vurgulanmıştır.

Ancak İZSU'nun son beş yıla ait bütçe gider tahminleri ile gerçekleştirmeleri değerlendirildiğinde, gider bütçesi ortalama gerçekleşmesinin %70,6 seviyesinde kalarak tahminden saptığı tespit edilmiştir.

Bu sonuçlar, kurum bütçesinin hazırlanmasında ilgili mevzuat hükümleri ile evrensel bütçe ilkeleri olarak kabul görmüş “doğruluk” ve “gerçeklik” ilkelerinin önemsenmediği kanaatini kuvvetlendirmiştir.

Tablo 9: Beş Yıllık Bütçe Gerçekleşmeleri

YILI	GİDER BÜTÇESİ	GERÇEKLEŞEN	BÜTÇEYE GÖRE ORAN
2012	1.109.962.200,00	733.016.693,52	% 66
2013	1.163.882.000,00	779.162.077,63	% 67
2014	1.372.787.000,00	917.576.658,62	% 67
2015	1.604.914.000,00	1.166.364.020,43	% 73
2016	1.744.849.000,00	1.392.782.457,99	% 80
Beş Yıl Ortalaması			%70,6

Kamu idaresi cevabında; son beş yıllık bütçe gider gerçekleştirmelerinin %70'in üzerinde olduğu, son yılın geçmiş yıllardan başlayan artma ile %80' leri aştığı ve bütçe gerçekleştirmelerinin yüksek oranda kalması için gereken dikkat ve özenin gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, gelecek yıllarda bütçe gerçekleştirmelerinin yüksek oranda kalması için gereken dikkat ve özenin gösterileceği bildirilmiştir.

BULGU 9: Kredi Kartı ile Yapılan Tahsilat Tutarlarının Yirmi Günden Sonra İdarenin Banka Hesabına Geçmesi

İZSU tarafından sanal pos cihazı kullanılması suretiyle kredi kartı ile yapılan tahsilatların, 20 günden sonra kamu sermayeli banka hesaplarına aktarıldığı görülmüştür.

18.11.2015 tarihli ve 29536 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin 4'üncü maddesinde; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, T.C. Ziraat Bankası A.Ş., T. Halk Bankası A.Ş., T. Vakıflar Bankası T.A.O. ve sermayesinin yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankaları kamu sermayeli bankalar olarak tanımlanmıştır. Aynı Tebliğ'in 5'inci maddesinin (3) no'lu bendinde; kurumların faaliyetleri kapsamında yaptıracakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi kullanabilecekleri, yurtdışında yerleşik bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

İZSU ile TC Ziraat Bankası A.Ş. İzmir Şubesi arasında 30.04.2015 tarihinde imzalanan sözleşmeye ekli "Fatura Ödemelerinin Sanal POS'tan Kredi Kartı Kullanılarak Ödenmesine İlişkin Protokol"ün 2'nci maddesinde;

"Bu protokolün amacı İZSU'nun fatura ödemeleri, anapara, gecikme zammı KDV'sinden oluşan su bedeli alacaklarının Sanal Pos aracılığı ile tüm bankaların kredi kartı veya banka kartı kullanılarak tahsil edilmesi olup, yapılan tahsilatların tamamı 35 gün bloke süresi sonunda 36.gün Banka tarafından İZSU'nun, Banka'nın İzmir Şubesi'ndeki hesabına aktarılacaktır." hükmü yer almaktadır.

İZSU'nun söz konusu banka hesabında yapılan incelemeler neticesinde, 2016 yılı içerisinde toplam 56.474.490,88 TL tutarındaki tahsilatların yukarıdaki mevzuat hükmüne aykırı bir şekilde 36. günde banka hesabına yatırıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “2560 Sayılı Kanun kapsamında İzmir halkına hizmet veren kurumumuz; su faturaları ödemelerine “Izsu.gov.tr” web sitemiz üzerinden sanal pos kullanılarak kredi kartı ile tahsilatına olanak vermektedir. 10.01.2014 tarihinde Halk Bankası İzmir Şubesi ve İdaremiz arasında imzalanan Protokol gereği Sanal Pos hizmeti devam ederken, Halk Bankası İzmir Şubesinin 06.02.2015 tarih ve 233 sayılı yazısı ile bankalarının zarara uğramasından dolayı sanal pos bloke gün (valör) süresinin 68 güne çıkarılmasını talep etmiştir.

Bu doğrultuda Sanal Pos Hizmeti bloke gün (valör) süresi kapsamında, 18.02.2015 tarih ve 3025 sayılı yazımızla Vakıfbank İzmir Şubesi Müdürlüğü'nden teklif istenmiş, 24.02.2015 tarih ve 816 sayılı yazısı ile sanal pos hizmetinin 45 gün valör süresi ile verilebileceği bildirilmiştir. Yine 18.02.2015 tarih ve 3040 sayılı yazımızla Ziraat Bankası İzmir Şubesi Müdürlüğü'nden teklif istenmiş, 24.02.2015 tarih ve 135-84 sayılı yazısı ile sanal pos hizmetinin 35 bloke gün (valör) süresi ile verilebileceği tarafımıza bildirilmiştir. Hizmetlerin aksamaması için İdaremizce en uygun teklif değerlendirilerek, 35 bloke gün (valör) süresi ile teklif veren Ziraat Bankası İzmir Şubesi ile 30.04.2015 tarihinde "Fatura Ödemelerinin Sanal POS'tan Kredi Kartı Kullanılarak Ödenmesine İlişkin Protokol" imzalanmıştır.

Bankalar; Kurumumuzun yaklaşık 1.650.000 aboneye hizmet vermesi ve hizmet sırasındaki işlem hacmi büyüklüğünün işlem maliyetlerini yükseltmesi nedeniyle valör sürelerini 20 gün üzerinde teklif vermektedirler. Bu sebepten dolayı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'ndeki düzenlenen 20 günlük süreye uyulamamaktadır.

Yukarıda detaylı olarak yapılan açıklamalarımızda görüldüğü üzere, gerek kurum menfaati gerekse de kalite açısından İzmir'e en iyi ve hızlı hizmet vermek amacıyla, varolan uygulama yürütülmüştür. Bundan böyle de bulguda belirtilen Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'ndeki valör süresine uyulması için yerleşik tüm bankalardan tekrar teklif alınarak en uygun teklif veren banka ile işlem tesis edilecektir.”

denilmiştir.

Sonuç olarak gönderilen cevabi yazıda; bankaların, kurumun yaklaşık 1.650.000 aboneye hizmet vermesi ve hizmet sırasındaki işlem hacmi büyüklüğünün işlem maliyetlerini yükseltmesi sebebiyle valör sürelerini 20 gün üzerinde teklif verdiği, bu sebepten dolayı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nde düzenlenen 20 günlük süreye uyulmadığı ancak bundan sonra söz konusu süreye uyulması için yerleşik tüm bankalardan tekrar teklif alınarak en uygun teklif veren banka ile işlem tesis edileceği bildirilmiştir.

BULGU 10: Teminat Mektuplarının Nakde Çevrilme İmkânının Kalmaması

İZSU'nun devam eden bazı yapım, mal alımı ve hizmet alımı işlerine ilişkin yüklenicilerden aldığı kesin teminat mektuplarının Asya Katılım Bankası A.Ş. tarafından verildiği, 22.07.2016 tarihinde Bank Asya'nın faaliyet izninin kaldırılması neticesinde adı geçen teminat mektuplarının nakde çevrilme imkânının kalmadığı, bu nedenle söz konusu teminat mektuplarının teminat mektubu niteliğini kaybettiği görülmüştür.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 29.05.2015 tarih ve 6318 sayılı Kararı ile; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 71'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince, Asya Katılım Bankası A.Ş.'nin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmesine karar verilmiştir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu tarafından 18.07.2016 tarihinde, Asya Katılım Bankası A.Ş.'nin faaliyetlerinin 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 107'nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında geçici olarak durdurulmasına karar verilmiş, akabinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 22.07.2016 tarih ve 6947 sayılı Kararı ile 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 107'nci maddesinin son fıkrası kapsamında Asya Katılım Bankası A.Ş.'nin faaliyet izni kaldırılmıştır.

Hâlihazırda Asya Katılım Bankası A.Ş. ayrı bir tüzel kişilik olarak ve tasfiye amacına matuf şekilde bankacılık faaliyeti dışında kalan faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu kapsamda, Asya Katılım Bankası A.Ş.'nin sigortaya tabi katılım fonları dışında kalan ve teminat mektubu tazmin talebinden doğan yükümlülükleri de dâhil diğer yükümlülüklerinden doğan alacak talepleri ile teminat mektubu süre uzatım taleplerinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

tarafından karşılanması mümkün değildir. Bu nedenle, 31.12.2016 tarihi itibarıyla İZSU'nun hesaplarında kayıtlı bulunan ve aşağıdaki tabloda yer alan Asya Katılım Bankası A.Ş. tarafından verilmiş kesin teminat mektuplarının nakde çevrilmesi mümkün olmadığından, adı geçen teminat mektuplarına ilişkin yapım, mal alımı ve hizmet alımı işlerinin teminatsız kaldığı görülmüştür.

Tablo 10: Asya Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Verilmiş Olan Kesin Teminat Mektupları

SIR A NO	YÜKLENİCİ	İŞİN ADI	TEMİNAT MEKTUBU SON GEÇERLİLİK TARİHİ	MEKTUP TARİHİ	MEKTUP NO	TEMİNAT TUTARI
1	ABDULLAH ZÜHTÜ BAYRAKTAROĞLU	İZMİR İLİ FOÇA İLÇESİ, ILIPINAR, YENİKÖY, GERENKÖY, BAĞARASI VE YENİBAĞARASI MAHALLELERİNİN İÇMESUYU İNŞAATI İŞİ	14.02.2019	23.12.2015	812176	370.000,00
2	TURA ÇELİK BÜRO MOBİLYA İNŞ.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	ÇEKEROCAK TEMİNİ VE MONTAJI İŞİ	02.04.2018	24.11.2015	869159	2.250,00
3	ABDULLAH ZÜHTÜ BAYRAKTAROĞLU	MENDERES TEKNİK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ SORUMLULUK ALANINDA BULUNAN MEVCUT İÇMESUYU ŞEBEKELERİNİN BAKIM VE ONARIMI VE YENİ SU BAĞLANMASI İŞİ	11.12.2017	27.10.2015	812287	22.250,00
4	ABDULLAH ZÜHTÜ BAYRAKTAROĞLU	BUCA TEKNİK KISIM AMİRLİĞİ SORUMLULUĞUNDAKİ İÇMESUYU ŞEBEKELERİNİN BAKIM VE ONARIMI VE YENİ SU BAĞLANMASI İŞİ	02.08.2018	06.08.2015	812260	298.516,68

5	SAKİN DEMİR-ADIM İNŞAAT	İZMİR İLİ MENDERES İLÇESİ GÜMÜLDÜR BELDESİ İÇMESUYU ŞEBEKESİ İNŞAATI İŞİ	15.11.2018	10.03.2015	911626	102.000,00
6	SAĞIR TİC.MEHMET SAĞIR	İZMİR İLİ MENEMEN, FOÇA VE ALIĞA İLÇELERİ VİDANJÖR HİZMETİ ALIMI İŞİ	03.03.2017	19.02.2015	864348	554.000,00
7	SAKİN DEMİR-ADIM İNŞAAT	İZMİR İLİ MUHTELİF DERE KENARLARINA V. ETAP KORKULUK YAPILMASI İNŞAATI İŞİ	19.06.2017	29.12.2014	856322	24.000,00
8	SAKİN DEMİR-ADIM İNŞAAT	İZMİR İLİ MUHTELİF DERE KENARLARINA V.ETAP KORKULUK YAPILMASI İNŞAATI İŞİ	19.06.2017	29.12.2014	856323	24.000,00
9	USEV İNŞ.-BULAŞ İNŞ. ORT.GİRİŞİM	İZMİR İLİ FOÇA İLÇESİ YENİFOÇA KANALİZASYON İNŞAATI İŞİ	SÜRESİZ	21.10.2014	893043	625.000,00
10	GÜNEY İNŞ.TAAH.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	İZMİR İLİ 1 KISIM İLÇELERİNDE BULUNAN KAYNAKLI SIRA IZGARA VE U KESİTLİ KAPALI YAĞMURSUYU HATLARININ TEMİZLİĞİ İŞİ	04.08.2017	20.11.2013	856938	6.621,00
11	GÜNEY İNŞ.TAAH.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	İZMİR İLİ 1 KISIM İLÇELERİNDE BULUNAN KAYNAKLI SIRA IZGARA VE U KESİTLİ KAPALI YAĞMURSUYU HATLARININ TEMİZLİĞİ İŞİ	04.08.2017	20.11.2013	856937	6.621,00
TOPLAM						2.035.258,68

Kamu idaresi cevabında; “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 22.07.2016 tarih ve 6947 Sayılı Kararı ile 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu'nun 107. Maddesinin son fıkrası hükmü çerçevesinde faaliyet izni kaldırılan Asya Katılım Bankası

A.Ş'nin İdaremiz kasasında bulunan teminat mektuplarının bir başka banka mektubu ile değiştirilmesi ile ilgili 09.01.2017 tarih, 1302 sayılı yazımızla tüm birimlerimize bilgi verilmiştir.

Bunun üzerine bulguda belirtilen tablodaki teminat mektuplarının sözleşme hükümlerine uygun olarak işi tamamlanan:

a) Abdullah Zühtü BAYRAKTAROĞLU

b) Sağır Ticaret-Mehmet SAĞIR

Firmaların teminat mektupları ilgili bankalarına iade edilmiştir.

Sözleşme hükümlerine uygun olarak işi tamamlanan ancak SGK ilişiksiz belgesi beklenen;

a) Usev İnş. Bulaş İnş. Ortak Girişimi

b) Güney İnş. Taah. San.ve Tic. Ltd. Şti

c) Güney İnş. Taah. San.ve Tic. Ltd. Şti

SGK ilişiksiz belgelerinin ibrazı durumunda ilgili bankalarına iade edilecektir. Sözleşmeye göre işleri devam eden yüklenicilerin;

a) Abdullah Zühtü BAYRAKTAROĞLU

b) Tura Çelik Büro Mobilya İnş. Tic. Ltd. Şti

c) Abdullah Zühtü BAYRAKTAROĞLU

Teminat mektuplarının bir başka banka teminat mektupları ile değiştirilmesi sağlanmıştır.

Sakin Demir-Adım İnşaat firmasının muhtelif işlerine ait 1 adet teminat mektubunun gelir kaydı için TMSF yazışmalarımız devam etmektedir.

Sakin Demir-Adım İnşaat firmasının 2 adet Teminat Mektubu kayyuma ve akabinde TMSF'ye devredilmesinden dolayı işlemler devam etmektedir.”

denilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuza iştirak edilerek, Asya Katılım Bankası A.Ş'nin İdare kasasında bulunan teminat mektuplarından bir kısmının bir başka banka mektubu ile değiştirilmesi işlemlerinin yapıldığı, bir kısmına ilişkin TMSF ile yapılan yazışmaların devam ettiği, bir kısmının ise SGK ilişiksiz belgelerinin ibrazı durumunda ilgili bankalarına iade edileceği bildirilmiştir.

BULGU 11: Çevre Temizlik Vergisi Gecikme Zammından Katma Değer Vergisi Tahsil Edilmesi

Su aboneleri tarafından Çevre Temizlik Vergisinin zamanında ödenmemesi sonucu tahakkuk eden gecikme zammının %18 KDV'ye tabi tutularak hatalı tahsil edildiği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 44'üncü maddesi 7'nci fıkrasında; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisinin, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılacağı, bu suretle tahakkuk eden verginin, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edileceği, su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisinin ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edileceği belirtilmiştir. Yine anılan maddenin devamında, su ve kanalizasyon idareleri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil edilen gecikme zammının belediyelere dağıtımı hususu düzenlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmüne göre su ve kanalizasyon idareleri, çevre temizlik vergilerinin su faturalarından tahsil işlemlerini belediyeler adına yapmaktadırlar.

Çevre Temizlik Vergisi tahsilât işlemlerinin 3095 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesi kapsamında su ve kanalizasyon idarelerince mal ve hizmet teslimi mahiyetinde olmadığından Katma Değer Vergisine tabi olmadığı açıktır. Anılan Kanunun "Matraha Dâhil Unsurlar" başlıklı (24-c) bendinde, vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve

değerlerin katma değer vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda, Çevre Temizlik Vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil edilen gecikme zammı Katma Değer Vergisine tabi değildir.

Yapılan incelemelerde, kurumun su abonelerinden çevre temizlik vergisini KDV'siz olarak tahsil ettiği fakat çevre temizlik vergisinin zamanında ödenmemesi sonucu tahakkuk eden gecikme zammının %18 KDV'ye tabi tutularak hatalı tahsil edildiği görülmüştür. Aşağıdaki tabloda ayrıntısı görüleceği üzere, 2016 yılı içerisinde toplam 271.279,73 TL gecikme cezası, 48.830,55 TL de gecikme cezasına ilişkin hatalı KDV tahsilatı yapılmıştır.

Tablo 11: 2016 Yılı İçerisinde Tahsil Edilen ÇTV Gecikme Zammı KDV Tutarı

BELEDİYELER 2016 YILI	TOPLAM GECİKME CEZASI	KDV HARİÇ GECİKME CEZASI	% 18 KDV TUTARI
KONAK	37.729,66	31.974,29	5.755,37
KARŞIYAKA	26.271,68	22.264,14	4.007,54
BORNOVA	33.050,99	28.009,31	5.041,68
ÇİĞLİ	15.014,64	12.724,27	2.290,37
BUCA	27.202,90	23.053,31	4.149,59
GAZİEMİR	6.193,71	5.248,91	944,80
GÜZELBAHÇE	1.595,29	1.351,94	243,35
BALÇOVA	3.426,29	2.903,64	522,65
NARLIDERE	2.481,12	2.102,64	378,48
MENDERES	6.093,33	5.163,84	929,49
BAYINDIR	6.040,51	5.119,08	921,43
SEFERİHİSAR	4.034,64	3.419,19	615,45
URLA	3.400,97	2.882,18	518,79
MENEMEN	8.170,72	6.924,34	1.246,38
TORBALI	11.321,73	9.594,69	1.727,04
KEMALPAŞA	8.704,76	7.376,92	1.327,84
ALIAĞA	5.210,60	4.415,76	794,84
FOÇA	2.682,23	2.273,08	409,15
SELÇUK	2.909,48	2.465,66	443,82
BAYRAKLI	24.608,45	20.854,62	3.753,83
KARABAĞLAR	35.237,99	29.862,70	5.375,29

KARABURUN	1.687,80	1.430,34	257,46
ÇEŞME	12.496,37	10.590,14	1.906,23
TİRE	5.958,13	5.049,26	908,87
ÖDEMİŞ	14.745,79	12.496,43	2.249,36
KİRAZ	861,84	730,37	131,47
BEYDAĞ	1.325,89	1.123,64	202,25
BERGAMA	6.323,46	5.358,86	964,60
DİKİLİ	3.907,25	3.311,23	596,02
KINIK	1.421,86	1.204,97	216,89
TOPLAM	320.110,08	271.279,73	48.830,55

Kamu idaresi cevabında; konuya ilişkin olarak ilgili birimle yazışmaların yapıldığı, bundan sonra bulguda belirtilen şekilde ÇTV gecikme zammı üzerinden Katma Değer Vergisi tahsilatı yapılmamasının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak bulgumuza iştirak edilerek, ÇTV gecikme zammı üzerinden Katma Değer Vergisi tahsilatının yapılmayacağı bildirilmiştir. Bulguda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği 2017 yılı denetiminde izlenmelidir.

BULGU 12: Yükleniciler ile Alt Yükleniciler Arasındaki Sözleşmelerin Damga Vergisi Yönünden Sorgulanmaması

İZSU tarafından yaptırılan yapım işlerine ilişkin yükleniciler ile alt yükleniciler arasında imzalanan sözleşmeler yükleniciler tarafından İZSU'ya ibraz edildiğinde, adı geçen sözleşmelerin damga vergisinin ödenip ödenmediğinin kontrolünün yapılmadan söz konusu sözleşmelerin işleme konulduğu görülmüştür.

04/03/2009 tarihli ve 27159 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'ne ekli Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 20'nci maddesinin 5'inci bendinde; yüklenicinin, idare tarafından onaylanan alt yükleniciler ile bunlar işe başlamadan önce sözleşme yapması ve bir örneğini idareye vermesi gerektiği; aynı maddenin 6'ncı bendinde ise idarece onaylanmayan alt yüklenicilerin hiçbir suretle iş yerinde çalışamayacağı, ancak; ihale dokümanında alt yüklenicilere yaptırılması düşünülen işlerin belirtilmesi istenmekle birlikte yüklenici teklifi kapsamında liste vermese dahi işin yürütülmesi sırasında yüklenici tarafından ihtiyaç duyulması halinde idarenin onayı ile alt

yüklenici çalıştırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3'üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, 10'uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı, nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli paranın esas olduğu, belli para teriminin, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade ettiği; 24'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında, vergiye tabi kağıtların Damga Vergisinin ödenmemesinden veya noksan ödenmesinden dolayı alınması lazım gelen vergi ve cezadan, mükelleflere rücu hakkı olmak üzere, kağıtları ibraz edenlerin sorumlu olduğu, 5'inci fıkrasında, vergi ve cezanın, vergi için mükelleflere rücu hakkı olmak üzere, kağıtları düzenleyenlerden alınacağı, 27'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında, bankalar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve iştirakleri ile 22'nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bulunanların, vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş kağıtları usulüne uygun olarak vergi ve cezası ödenmedikçe işleme koyamayacağı, vergi ve cezası ödenmeden bu kağıtları işleme koyan kişi ve kuruluşlardan, kağıdın mükelleflerinden alınacak ceza tutarınca ayrıca ceza alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanununa ekli "Damga Vergisine Tabi Kağıtlar" başlıklı (1) sayılı tablonun; "I. Akitlerle İlgili Kağıtlar" kısmının (1) Mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknameler bölümünün (a) bendinde "Belli parayı ihtiva edenler (Binde 9,48)" oranında, damga vergisine tabi tutulmuştur.

Kanunun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, Maliye Bakanlığınca belirlenen mükellefler, kurum ve kuruluşlar tarafından bir ay içinde düzenlenen kağıtların vergisinin, ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirileceği ve yirmi altıncı günü akşamına kadar ödeneceği; aynı maddenin son fıkrasında ise, Maliye Bakanlığının, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye, lüzum göreceği işlemlere ilişkin kağıtlara ait verginin yukarıdaki sürelerle bağlı kalmaksızın ve beyanname aranmaksızın kağıdın düzenlenmesinden önce veya noterlerce işleme tâbi tutulması sırasında ödenmesi zorunluluğunu getirmeye, vergiyi işlem anında ilgili kamu kurum veya kuruluşuna makbuz karşılığı ödettirmeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

04.02.2005 tarihli ve 25717 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 43 Seri No'lu Damga

---

Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde;

“3.1. Damga Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin son fıkrasının verdiği yetkiye istinaden Bakanlığımızca, daha önce yayımlanan 16 Seri No.lu Damga Vergisi Genel Tebliğinde (3) sayılan aşağıdaki kurum ve kuruluşların sürekli damga vergisi mükellefiyetinin devam etmesi uygun görülmüştür.

- *KATMA BÜTÇELİ İDARELER*
- *İL ÖZEL İDARELERİ-BELEDİYELER*
- *DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR*
- *BANKALAR*
- *KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ*
- *DEVLET VE KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ İŞTİRAKLERİ*
- *ÖZERK KURULUŞLAR*
- *DİĞER KAMU KURUMLARI*
- *ANONİM ŞİRKETLER*

3.2. Damga Vergisi Kanunu 16 Seri No.lu Genel Tebliğinde sayılan kurum ve kuruluşların eskiden olduğu gibi damga vergisi defteri tutması ve bu defterleri notere veya ticaret sicil memurluğuna tasdik ettirmesi uygulamasına devam etmeleri gerekmektedir.

Damga Vergisi Kanunu 16 Seri No.lu Genel Tebliğinde sayılanların yanısıra bu statüye sonradan dahil olanların da aynı uygulamaya tabi olacağı açıktır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükümler ile İZSU, “Diğer Kamu Kuruluşları” kapsamında Kanunun 22’nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına alınmıştır. Bu itibarla, İZSU’nun, vergisi ödenmemiş veya noksan ödenmiş kâğıtları usulüne uygun olarak vergi ve cezası ödenmedikçe işleme koyması mümkün olmayıp, vergi ve cezası ödenmeden bu kâğıtları işleme koyan kişi ve kuruluşlardan, kâğıdın mükelleflerinden alınacak ceza tutarınca ayrıca ceza alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İZSU tarafından gerçekleştirilen ihaleler kapsamında, aşağıda listesi verilen, yükleniciler tarafından idareye ibraz edilmiş olan yüklenici firmalar ile alt yükleniciler arasında imzalanan sözleşmelerden doğan damga vergisinin ödenip

ödenmediğinin kontrolünün yapılmadan söz konusu sözleşmelerin işleme konulduğu görülmüştür.

Tablo 12: Yüklenici Firmalar İle Alt Yükleniciler Arasında İmzalanan Sözleşmeler

İşin Adı	Yüklenici	Alt Yüklenici	Yüklenici ile Alt Yüklenici Arasında Yapılan Sözleşmenin Bedeli (KDV Hariç) (TL)	Sözleşmenin İZSU'ya İbraz Tarihi
Yeni Foça Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşi	Altınbaş İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	ABS Hafriyat Nakliyat İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd. Şti.	428.700,00	12.07.2015
Yeni Foça Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşi	Altınbaş İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	TANKO Yapı İnş. Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	1.100.000,00	12.08.2015
Yeni Foça Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşi	Altınbaş İnş. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Özden-Ge Metal Müh. Hiz. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	252.275,00	18.11.2015
Çiğli Atıksu Pompa İstasyonu Onarım Güçlendirme ve Çevre Düzenlemesi İşi	Teknoen Müh. İnş. Yapı Malz. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Tork Mühendislik İnş. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	1.907.347,00	31.10.2016
Çiğli 4. Faz Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşi	Atlı İnş. San. ve Tic. A.Ş. & Barankaya İnş. Hafır. Taah. Akaryakıt Mad. Gıd. San. Tic. A.Ş. & Silahtaroğlu Yol Yapı ve Mad. A.Ş. Ortak Girişimi	Özsoy İnş. Turz. Tic. San. A.Ş.	38.043.869,21	16.11.2015
Bornova İlçesi Kavaklıdere İçmesuyu Arıtma Tesisi 1. Kısım İnşaatı Yapım İşi	Va Tech WABAG GmbH	DTN İnşaat Müh. Mim. Tur. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	4.351.000,00	14.04.2014
Bornova İlçesi Kavaklıdere İçmesuyu Arıtma Tesisi 1.	Va Tech WABAG GmbH	ESPRO Elekt. Elektronik Otom.	2.533.437,75	21.10.2014

Kısım İnşaatı Yapım İşi		Taah. ve Mak. San. Tic. Ltd. Şti.		
İzmir İli Urla İlçesi Balıklıova, Özbek ve Gülbahçe Köyleri ile Seferihisar İlçesi Ulaşmış ve Düzce Köyleri İçmesuyu Şebekesi İnşaatı	Abdullah Zühtü Bayraktaroğlu	Şükrü Evren	2.497.424,77	04.05.2015
Çiğli İlçesi Maltepe Mahallesi 8108, 8102, 8090, 8090/1 ve 8110/1 Sokaklar Yağmur Suyu Kanalı İnşaatı	Emsu Yapı İnş. Taah. Müh. Haf. Nak. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Erzmir Turizm İnşaat Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.	1.415.990,00	02.12.2015
Merkez ve Narlıdere Teknik Kısım Amirliği Sorumluluğundaki İçmesuyu Şebekelerinin Bakım ve Onarımı ve Yeni Su Bağlanması İşi	Ekin Yapı A.Ş.	Demirsu İnşaat A.Ş.	4.389.236,76	04.03.2016
Merkez Teknik Kısım Amirliği Sorumluluk Alanında Bulunan (764-765-766-767-768-769-770-771) Nolu Savaş Bölge ve Şebeke ve Branşman Yenilenmesi İşi	Gdk. Müh. İnş. Tah. Tic. - Murat Kara	Erktek İnş. Müh. Taah. Turizm Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.	1.329.979,88	12.04.2016
Tire Şube Müdürlüğü Sorumluluğundaki İçme Suyu Şebekelerinin Bakım ve Onarımı ve Yeni Su Bağlanması İşi	Kovantaş Proje - Metin Karaahmetoğlu	Doğuş Hafriyat Nakliye Ticaret İşletmesi - Ferhat Akkuş	1.000.000,00	25.12.2015
Ödemiş Şube Müdürlüğü Mevcut İçme Suyu Depoları il Terfi ve Kuyularının Bakım ve Onarım İnşaatı	Emek Yapı Mühendislik - Kudret Kelek	Diren Yapı A.Ş.	1.688.500,00	13.10.2016

Kamu idaresi cevabında; yüklenici firmalar ile alt yükleniciler arasında imzalanan sözleşmelerden doğan damga vergisinin ödenip ödenmediğinin sorgulama ve kontrolünün yapılabilmesi için firmalar ile yapılan sözleşmelerin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına gönderilmesi hususunun tüm birimlere yazı ile bildirildiği ve bulguda değinilen konuların İdare tarafından özenle takip edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Bulgumuza iştirak edilerek, İZSU tarafından gerçekleştirilen ihaleler kapsamında yüklenici firmalar ile alt yükleniciler arasında imzalanan sözleşmelerden doğan damga vergisinin ödenip ödenmediğinin sorgulama ve kontrolünün yapılacağı bildirilmiştir. Ancak tabloda belirtilen sözleşmelerin damga vergisinin ödendiğine dair bir belge sunulmamıştır.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****2016 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF	2016 YILI (TL)	PASİF	2016 YILI (TL)
1. DÖNEN VARLIKLAR	613.530.850,35	3.KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	613.000.688,81
10 HAZIR DEĞERLER	40.389.602,85	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	12.650.446,22
100 KASA HESABI	16.379,53	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	3.121.891,00
101 ALINAN ÇEKLER HESABI		303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	9.528.555,22
102 BANKA HESABI	4.688.629,19	304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-1.020.744,10	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	
104 PROJE ÖZEL HESABI	15.953.067,52	31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	12.453.528,60
105 DÖVİZ HESABI	276.125,32	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	12.453.528,60
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)		32 FAALİYET BORÇLARI	55.432.287,56
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	10.732.818,44	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	55.432.287,56
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	9.743.326,95	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	88.250.877,05
117 MENKUL VARLIKLAR HESABI		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	8.144.573,94
118 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI		333 EMANETLER HESABI	80.106.303,11
12 FAALİYET ALACAKLARI	232.389.397,10	34 ALINAN AVANSLAR	9.751.914,16
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	184.303.496,28	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	5.201.071,63
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	39.438.303,13	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	4.550.842,53
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	7.403.843,17	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	422.235.457,62
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.243.754,52	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	6.200.216,01

13 KURUM ALACAKLARI	25.842.844,05	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	4.365.151,46
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	33.862.510,63
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	25.842.844,05	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	377.807.579,52
14 DİĞER ALACAKLAR	6.658.113,30	368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜM.HES.	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	6.658.113,30	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	7.508.877,68
15 STOKLAR	134.061.142,82	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	7.508.877,68
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	134.061.142,82	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	
153 TİCARİ MALLAR HESABI		38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	4.712.913,13
157 DİĞER STOKLAR HESABI		380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	
16 ÖN ÖDEMELER	4.003.240,62	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	4.712.913,13
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI		39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	4.386,79
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI		391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	4.003.240,62	397 SAYIM FAZLALARI HESABI	4.386,79
164 AKREDİTİFLER HESABI		399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	756.980.057,58
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI		40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	273.860.644,26
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ HESABI		400 BANKA KREDİLERİ HESABI	14.579.376,44
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER		403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	259.281.267,82
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI		404 TAHVİLLER HESABI	
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	170.186.509,61	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI	
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	170.185.159,24	41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	132.491.680,40
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI		410 DIŞ MALİ BORÇLAR HESABI	132.491.680,40
197 SAYIM NOKSANLARI HESABI	1350,37	43 DİĞER BORÇLAR	283.285.448,47
2 DURAN VARLIKLAR	1.289.325.860,15	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	283.285.448,47
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR		438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	
217 MENKUL VARLIKLAR HESABI		44 ALINAN AVANSLAR	

218 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI		440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	
22 FAALİYET ALACAKLARI		449 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	45.411.606,28
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	45.411.606,28
23 KURUM ALACAKLARI		479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI		48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	21.930.678,17
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	26.696.586,66	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	26.650.711,66	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	21.930.678,17
241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	45.875,00	49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.262.049.431,32	499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	101.696.178,52	5 ÖZ KAYNAKLAR	532.875.964,11
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESAB	976.626.536,28	50 NET DEĞER	27.764.074,53
252 BİNALAR HESABI	108.535.153,88	500 NET DEĞER HESABI	27.764.074,53
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	74.493.331,86	52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	
254 TAŞITLAR HESABI	165.192.147,76	522 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI	
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	22.492.629,33	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	631.116.842,13
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	631.116.842,13
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-723.354.588,30	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	536.368.041,99	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-126.004.952,55
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	
260 HAKLAR HESABI	52.472.416,37	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-126.004.952,55
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI			
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-52.472.416,37		
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER			
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	579.842,17		
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	4.484.203,30		

297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI			
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-3.904.361,13		
AKTİF TOPLAM	1.902.856.710,50	PASİF TOPLAM	1.902.856.710,50
9 NAZIM HESAPLAR	607.778.951,86	9 NAZIM HESAPLAR	607.778.951,86
90 ÖDENEK HESAPLARI		90 ÖDENEK HESAPLARI	
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI		907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	207.672.613,13	91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI	207.672.613,13
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	207.081.832,55	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	207.081.832,55
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	590.780,58	915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	590.780,58
92 TAAHHÜT HESAPLARI	400.106.338,73	92 TAAHHÜT HESAPLARI	400.106.338,73
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	400.106.338,73	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	400.106.338,73
GENEL TOPLAM	2.510.635.662,36	GENEL TOPLAM	2.510.635.662,36

2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Eko. Kod	GİDERİN TÜRÜ	2016 YILI (TL)	Hesap Kodu	Eko. Kod	GELİRİN TÜRÜ	2016 YILI (TL)
630	01	PERSONEL GİDERLERİ	141.271.026,39	600	03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	892.290.444,78
630	02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	26.477.394,02	600	04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	23.130,98
630	03	MAL VE HİZMET ALIMLARI	448.992.150,59	600	05	DİĞER GELİRLER	183.224.121,14
630	04	FAİZ GİDERLERİ	0,00	600	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİM GELİRLERİ	0,00
630	05	CARİ TRANSFERLER	233.802.749,82				
630	07	SERMAYE TRANSFERLERİ	8.250,00				
630	11	DEĞER VE MİKTAR DEĞİŞİMLERİ GİDERLERİ	195.012.461,75				

630	12	GELİRLERİN RET VE İADESİNDEN KAYNAKLAN GİDERLER	3.032.651,19				
630	13	AMORTİSMAN GİDERLERİ	75.840.925,70				
630	14	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	76.995.467,99				
630	30	PROJE KAPSAMINDA YAPILAN CARİ GİDERLER	109.572,00				
630	99	DİĞER GİDERLER	0				
		GİDER TOPLAMI	1.201.542.649,45	GELİR TOPLAMI			1.075.537.696,90
FAALİYET SONUCU (+/-)							-126.004.952,55

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>